

ek

és annak

ényei

alábbi levél közle-
gyserész ur! Kb. 5
fejlesztés lépett fel
eg semmiféle gyógy-
gyre rosszabbodott,
hányinger, súlyos
k ki, az utóbbi idő-
n, álmatlanság, ét-
ás kímzett. Egészen
ajánlották a Gastro-
tem, eddig csak egy
máris gyógyultnak
gyomorpanaszaim
fejlesztésem is meg-
m a kitűnő gyógy-
edjenek azonnal to-
ni. Teljes tisztélet-
posul-Sáscsc."

tánvétel kapható a

r E. gyógyszerár-
poriel 124.

megegyezés
inu Bratianu

t?

mai nap eseményei
liberális párt életé-
sánap este érkezett
körben kijelentette,
álláspontjából a li-
dópontja megállapí-
g az est folyamán
velei között tárgyalá-
podtak abban, hogy
kezdődő értekezletre
anak étre. Ezen az
egyel szervezetek ve-
árt összes miniszter-
an vett pártelnökség

Bratianu között a
Az Adeverul szerint
tartott megbeszélésen
az összes napirenden
teljes megegyezésre
tében nem lehet szó
a párt kórelében. A
Adeverul írja, a tel-
Tatarescu és Bra-
fog lezárani.

ui egyiptomi
relnök

elentette az Uj Ke-
ni kormány szomba-
t és a régenstanács
malista Wafd-párt ve-
nyalakitással. Ujjab-
tegnap Nehas pasa
nyát, amelynek tag-
pártból kerülnek ki.
ta hozzájárulását az
ásához.

Rador.) Nesszim pá-
töt kineveztek a szek-
med herceget, Faruk
stanács elnökévé ne-

velben. (Abrahám-ope-
nházban). Szombaton
nt a Magyar Színház-
Fred Savoir „A finom
cér” című darabjából
nált sok sikerral. A
n érvényesült a darab-
sa kongenialis volt a
Solymosán Magda
ka sok derüt okozott,
re, aki kitűnően volt
temperamentumos volt
erikai kislány szerepé-
sya Margit, Thász Ala-
sóka József, Borovszki
aban hozzájárultak az
ell dícsérni Tebánt és
Rajmait, aki szép dis-
szisztikusán elkészítette
Alajos temperamentu-

és Lapátó E. B.
ada Barot L. Fog 14
szám: 9-61.

Társa
piátto
No. 234718 92b.

**Szerkesztőség és kiadóhiva-
tal:** Cluj, Str.
Baron L. Pop
10. Telefon: 61. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 220
évre 600, e-
földre: Hav
földre 12, e-
dtekék díjs
KELET" az
dóság egyet
Clujkinek utá
rás megjelöl

Dr. Babasetter Robert
Budapest
Disztr 2 l.o

KELET

Bérmendetlen
leveleket nem
fogadunk el
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jámbor
Ferenc. Buceuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobaleasca 52.

Ara 5 lej

Szerda, 1936. május 13.

5696. EV. | XIX. ÉVF.
IJAR 21 | 113 SZAM

Mussolini visszarendelte Rómába az egész népszövetségi olasz delegációt

A Népszövetség nem ismeri el Olaszország szuverénitását Abesszinia fölött. Junius 15-re halasztják ugy az olasz-abesszin-ügy, mint a rajnai hadmentesített zóna megszállásának érdemi tárgyalását. Az olaszok a Földközi- és Vörös tengerek ellenőrzésére törekszenek és meg akarják szállni a Fehér Nilus forrásvidékét. A német sajtó szimpatizáló hangon ír Abesszinia annektálásáról

Genf, május 12. A népszövetségi tanács tegnapi ülésén bekövetkezett az, amire előre lehetett számítani: Aloisi olasz fődelegátus és a többi olasz delegátusok elhagyták a népszövetségi tanács ülését, mert a népszövetségi tanácsülésen Abesszinia delegátusa — Wolde Marian is megjelent. Miután Abesszinia delegátusát a Népszövetség elnöksége teljes jogú tárgyalófélként fogadta el, ezzel a ténynyel, mintegy előre demonstrálta, hogy nem ismeri el Abessziniának az olaszok által való annektálását.

Sajnos, ez a demonstratív lépés tisztára külsőséges, mert Olaszország minden népszövetségi tiltakozás ellenére is befejezett ténynek tekint Abesszinia bekebelezését s az olasz sajtóban csaknem cinikus hangon emlékeznek meg a Népszövetség, illetőleg a népszövetségi nagyhatalmak tiltakozásáról. „A nyugati nagyhatalmak csak tiltakozzanak, ha nekik úgy tetszik — írja az olasz félhivatalos lap — mi ezt a kérdést a magunk számára már véglegesen elintéztünk tekintjük.”

Hogy a Népszövetség külsőleges állásfoglalása Abesszinia annektálása ellen gyakorlati vonatkozásokban nem sokat jelent, azt az a körülmény is bizonyítja, hogy tegnap este Edén meghívására Avenol népszövetségi főtitkárnál megántanácskozásra gyűltek össze a tanácsstagok

és arra az egyértelmű megállapodásra jutottak, hogy a tanács ülését június 15-ig el fogja napolni.

Ezen az újabb halasztási politikán az a körülmény sem sokat változtat, hogy a Népszövetséghez tegnap Abesszinia által benyújtott panasz következtében napirendre tűzték a keletafrikai háború kérdését. Erdemj vitára azonban ennek ellenére sem lehet számítani, s valószínű, hogy a Népszövetség ülészekát bizonyos elvi tiltakozások elhagzása után arra az időpontra fogják elhalasztani, amikor Franciaország új kormánya is állástfoglalhat a kérdésben. A népszövetségi halogató taktika természetrajához tartozik az is, hogy

Németországi rajnaividéki lépéseinek kérdését is a június 15-iki tanácsülés napirendjére tűzték ki.

Ezalatt az idő alatt valószínűleg diplomáciai tárgyalások indulnak meg annak érdekében, hogy valamelyes megoldást találjanak a Népszövetség és Anglia tekintélyének megvédésére.

Egyébként a H-vas francia távirati iroda a tegnapi genfi eseményekkel kapcsolatban megállapítja, hogy az olasz-abesszin-kérdés napirendre tűzése s napirenden tartása annak kétségtelen jele, hogy a Népszövetség nem ismeri el Olaszország szuverénitását Abesszinia fölött.

Újabb abesszin tiltakozás

Egyébként az abesszin főmegbízott tegnap újabb tiltakozó levelet intézett a Népszövetség titkárságához, amelyben ismételt segítyt kér az olasz támadó fél eljárása ellen. Egyidejűleg Abesszinia megbízottja az angol külügyminisztériumhoz is tiltakozó jeveket juttatott el, amelyben állást foglal Mussolininek május 9-

én tett azon kijelentése ellen, hogy Victor Emánuel olasz király ezentul Abesszinia császára és Olaszország teljes egészében bekebelezi Abessziniát.

Szorosabb angol-francia együttműködés következik?

A genfi eseményekkel kapcsolatban Londonban az a félfogás alakult ki, hogy a francia politikai irányváltás következtében rövidesen szorosabb angol-francia együttműködés válik lehetővé. Bár a francia szocialisták nem mutatnak nagy hajlandóságot a megtorlási politika továbbfolytatására Olaszországgal szemben, de az a körülmény, hogy Attlee őrnagy az angol munkáspárt parlamenti csoportjának elnöke, — aki hosszasan tárgyalt Párisban Leon Blummal — a szankciók megtartása, sőt megszigorítása mellett

Lappangó kormányválság Angliában

Az olasz-abesszin viszály, illetőleg az olasz annexió ténye olyan általános izgalmakat kelt Angliában, hogy az amugyis komplikált kül- és belpolitikai helyzetet még egy lappangó kormányválság is súlyosbítja. Ugy a jobb-, mint a baloldali sajtó mind erőteljesebben támadja Baldwin. A Morningpost állítása szerint Baldwin még álmában is üldözik a történetek borzalmait. A lapok szerint az angol kormány állandó összeköttetést tart fenn Edennel és folytonosan telefonjelentéseket kér, hogy Londonból irányíthassa a brit delegáció egész politikáját.

Az angolországi hangulatra és bizonyos mértékig e hangulat nyomán kialakult militarista szellemre jellemző Hailsham lordkancellár, volt hadügyminiszter felhívása az angol ifjúsághoz, amelyben arra szólítja fel az ifjúságot, hogy lépjen be önként a szárazföldi hadsereg kötelékeibe, mert csak így lehet biztosítani a kormány által kidolgozott nemzetvédelmi program keresztülvételét.

Az olasz királyt a római Szent Péter templomban koronázzák meg császárrá?

Nagy izgalmat váltott ki angol körökben az a Rómából érkezett hír is, mely szerint Viktor Emánuelt a Szent Péter templomban abesszin császárrá fogják koronázni. Az olasz király Abesszinia császárává való kiáltása után — mint azt a Gazetta del Popolo tendenciózusan megállapítja — a Duce azonnal fogadta a német, japán, brazil nagyköveteket, továbbá az osztrák és magyar követeket, valamint az albán ügyvivőt. Ezeknek a diplomatáknak a fogadása nagyjelentőségű, mert ezek azoknak az államoknak képviselői, amelyek nem alkalmazzák a szankciókat az olaszok ellen. E diplomaták külön kihallgatáson való fogadásával az olasz kormány elsősorban tett nyilvánvaló megkülönböztetéseket, mintegy aláhangsúlyozva, hogy a szankciókban résztvevő államokkal szorosabb óhajta tenni politikai és gazdasági kapcsolatait.

Addisz-abebei jelentés szerint az angol Vöröskereszt-különműnyt az olasz hadvezetőség felkérte, hogy 15 napon belül hagyja el Abessziniát. Az olaszok biztosítani fogják az angol tábort kórházban ápoló betegek továbbgondozását.

Washingtonból jelentik, hogy az amerikai kormány körében felmerült az a terv, hogy több amerikai hadihajót fog kiküldeni a Vörös tengerre az abess-

tört lándzsát, arra vall, hogy Franciaország jövődi kormánya is a szankciók megtartása és megszigorítása mellett fog állást foglalni.

Az angol sajtó egyébként erős ellen-szennvel foglalkozik azzal a körülménnyel, hogy az „Imperium Romanum” kifejezés tulgyakran hangzik fel az olasz személyiségek ajkáról és tulgyakran szerepel az olasz lapok hasábjain. Angliában különböző hírek kerültek forgalomba a Duce jövődi szándékairól. Így sok szó esik arról a tervről, hogy a Duce Abessziniában nagy fekete hadsereget akar felállítani. Nagy nyugtalanságot kelt az a hír is, hogy az olaszok a Földközi és Vörös tengerek ellenőrzésének bevezetésére törekszenek és meg akarják szállni a Fehér-Nilus forrásvidékét.

szinai amerikaiak védelmének biztosítására.

Végül is lemondott a terv keresztülvételéről, nehogy az Egyesült Államok kormányát azzal vádolhassák meg, hogy megsérti a semlegességi törvényt.

Titulescu Genfben

Genfi jelentés szerint Titulescu tegnap este megérkezett Genfben. A pályaudvaron Ruzsdi Arras, Suvich, Kunzi-Jizerski, Szubotics, Antonade fogadták. A Külügyminiszter megérkezése után azonnal megbeszélést folytatott Ruzsdi Arrassal és Suvich-csal, majd a népszövetségi tanácsülés befejezése után Paul Boncourral, Litvinovval és Kunzi-Jizerski berni csehszlovák követtel érkezett. Este Titulescu Avenol lakásán eszmecsere folytatótt Edén, Boncour és Litvinov társaságában.

A négust nem látják szivesen se Genfben, se Londonban

Londoni jelentés szerint angol körök, amikor hírt szereztek a négusnak arról a szándékáról, hogy Londonba látogat, tudomására hozták az abesszin uralkodónak, hogy megjelenése kellemetlen lenne az angol fővárosban a kormány számára. A News Chronicle megállapítása szerint a négus megjelenése Genfben még kevésbé volna kívánatos, ha ott személyesen akarná ügyét védelmezni azok előtt, akik cserbenhagyták.

Berlini jelentés szerint a német sajtó részletesen foglalkozik Abessziniának az olaszok által való bekebelezésével. A Berliner Tageblatt szerint az olasz birodalom területi előfeltételeit karddal kellett kicsikarni egy régi világtól. Ez a régi világ azonban kénytelen beletörödni ebbe a megoldásba, mert amugy sem tehet ellene semmit. Különben is Abesszinia csak egy része az olaszok területi követeléseiknek. A Deutsche Allgemeine Zeitung hangoztatja, hogy a németek annál is szivesebben fogadták ezt a megoldást, mert kezdettől fogva érdektelennek jelentették ki magukat az ügyben és mindvégig szigoruan megőrizték semlegességüket. Az Angrifff szerint a négus azért nem mondott még le, mert reméli, hogy Anglia még tenni fog érte valamit. Lehet, hogy a Népszövetség a megtorlások továbbfolytatása mellett fog dönteni, de mit számít ez, amikor semmitsem változtat a jelenlegi helyzeten. A szankciók semmitemsem ártanak Olaszországnak és nem használnak a négusnak.

(Folytatás a 8-ik oldalon.)

VILAG TÜKRÉ

Prémárverés Londonban

Tegnap nyílt meg a Hudson's Bay Company évi rendes akciója. Ez az angol társaság rendezi a világ legnagyobb prém- aukcióit, amelyekre százával seregenek a világ minden nagyobb városából a szörme- kereskedők. London ma a világ szörme- piacának a központja, amit elég nehéz megérteni, tekintve, hogy a világ legfontosabb prémjei Kanadából és Amerikából származnak. Mindazonáltal a jelenlegi helyzet az, hogy az amerikai prémvádsz először Londonba küldi zsákmányát, s innen megy aztán az amerikai prém szerte az egész világon — többek között vissza Amerikába is.

A Hudson's Bay Company székháza a londoni Cityben van, pontosabban a Garklick Hillen. A név erősen romantikus, az alaszka prémvádszokat juttatja az ember eszébe és Fennimore Cooper népszerű ifjúsági iratait. Ennek ellenére a Hudson Öböl Társaság mindössze egy évtizedes multra tekinthet vissza. Tehát nincsen régi barokk palotája; rózsaszínfrakkos portása; tölgyfával burkolt tanácssterme, ahol a kandalló felett parókás céhmeisterek portréi szolgáztatják a tradíciót. A Hudson's Bay Company aukciói modern épületben folynak le, tradíciók nélkül, ellenben évente tizmillió angol font cseréi rajtuk gazdát.

A hozzávetőleges számítások szerint a prém értéke éppen háromszorosára emelkedik az eredeti árnak, mire a prémvádszoktól a piacra kerül. A legtöbb prém Kanadából, az Egyesült Államokból, Oroszországból és Kinából kerül a piacra, de az utóbbi években mind jobban beleszól Európa is a versenybe. Arról van ugyanis szó, hogy még a prémekek is tervgazdálkodást üznek, mint a búzával és a petróleummal. A világ egyik legértékesebb, legszébb és ebben a pillanatban még mindig legdivatósabb prémállat: az északi rókát ma már külön rókafarmon tenyésztik Angliában, Németországban s egész Európában.

Az északi rókának általában négy olyan változata van, amelyek óriási érdeklődésnek örvölnek: ezek a keresztroka, az ezüst-roka, a kék és a fehér roka. Ezek a prémekek eddig Alaszkából, Grúndlandból kerültek a piacra. A háború előtt egy szebb darabért százötven—kétszáz fontot is elkeríttek, a háború után aztán ez az ár hirtelen leesett s ma a legszebb darabot meg lehet kapni öt fontért.

Ezt a meglepő áresést, ezt a „szencziós árzuhanást”, a szakértők szerint két skót paraszt idézte elő, akik vagy negyven évvel ezelőtt, véletlenül rájöttek arra, hogy az ezüstroka fogságban is megél. A titkot természetesen gondosan igyekeztek őrizni; de az kiszivárgott s azzal az eredménnyel járt, hogy a világ ezüstrokatermelése a kétezer darabos évi átlagból felszökött a háromszázazerszeresére. Pár év múlva valószínűleg még többet fognak termelni s akkor aztán nemcsak a középosztály asszonyai engedhetik meg maguknak az ezüstrokat, mint ma, hanem a szerény irodai alkalmazottak és a cselédek is.

A Hudson's Bay Társaság információja szerint ma nem kevesebb, mint ötezer ezüstroka-farm van Kanadában magában és több mint kétezer Németországban, Svédországban és Norvégiában. A laikus természetesen nem tudja megkülönböztetni a vadrókát a tenyésztettől, maguk a szakmabeliek is kétféle véleményen vannak. Az egyik csoport azt mondja, hogy a tenyésztett róka sokkal szebb prémet ad, mint a vadon élő, mert hiszen az előbbi nem él olyan spártai életet s emellett a legszebb példányokból tenyésztik ki. Ezzel szemben a másik csoport szakértője azzal érvel, hogy a róka, mint minden vadállat,

a fogságban meghízik és elpuhul. A farmont nem kell időnkint éheznie, nem kell egész nap az eleség után kóborolni, nem kell fáznia s így az eleség legnagyobb része zsírrá válik a testében és sokkal kevesebb jut a prémbe. Ennek következtében a prém nem olyan szép és nem olyan gazdag szinezésű, mint a vadon élő állaté.

Ebben az állításban lehet is némi igazság, ha meggondoljuk, hogy néhány évvel ezelőtt egy londoni hűtőház jégkamrájában egereket találtak, amelyeknek a szőre több mint egy centiméter hosszúra nőtt meg a hidegben.

A prémfarmok természetesen megpróbálták más állatokkal is, így például az annyira értékes északi görényfajtákkal; ez a kísérlet azonban, nem tudni miért, meghiúsult. A csincsilanyul tenyésztése ezzel szemben igen szép eredményekkel csillanyul azonban nem azonos a csincsilával, a világ egyik legszebb és leggyorsabb prémállatával. Az igazi csincsilla Dél-Amerikából került a piacra. Egy szép csincsilabunda ma megér tizezer fontot, majdnem tízmillió lejt. Egész Londonban mindössze vagy tíz asszonynak van csincsilája.

A másik rendkívül drága prém a coboly. Ez Oroszországból kerül a piacra s manapság a Szovjetkormánytól veszik. Fantasztikus árakat fizetnek érte. A Hudson's Bay egyik aukcióstermében néhány prémadarabkát mutatnak. Alig nagyobbak, mint a tenyeres. Darabja husz font és százhusz font között váltakozik, szépség, szineződés szerint. Egy cobolybunda vagy ahogy az angolok hívják „sable”, gyakran négy-öt ezer fontba kerül.

A Hudson's Bay egyik alkalmazottja aztán érdekes adatokat szolgáltat a mai prémvadászok életéből. Ez ma már kevésbé romantikus foglalkozás, mint mondjuk, harminc-nyolcvan évvel ezelőtt volt. A mai prémvadász rendezettebb viszonyok között él, szerényen fizetett és sokat dolgozó mesterember. Élete csak a romantikus leírásokban vonzó és érdekes; igazában elég fárasztó és elég unalmas. Ma a Baffin-öbölből és a Herschel-szigetről már nem annyira kutyavonta szánon jön a prémvadász zsákmánya, mint inkább repülőgépen.

A mai eszkimó szintén haladt a korrall. Manapság már nem lehet igazi jó üzletet csinálni. Azok a napok, amikor egy olcsó birminghami szeméttért: tükörért, vagy üveggyöngyért, értékes prémet lehetett kapni cserébe, immár szintén a multhoz tartoznak. Az eszkimó még nem vált „élelmes üzletemberré”, még mindig nem ismeri a hitelgazdaságot, sőt még a pénzgazdaságot sem és erősen a cserekereskedelem híve, ellenben manapság már lisztet kér, zsírt, lőfegyvert és töltényt. Már rádióval is lehet üzletet csinálni, különösen a kulturáltabb eszkimóknál.

A divatos prémekről beszélve, ebben a pillanatban a párizsi és newyorki asszony „fishert” visel, amely a nyestcsalád legértékesebb tagja. Gyönyörű prémje van a legvérengzőbb állat a világon. Nem elégzik meg a szárnyasokkal, hanem versenyt fut a rókaival, utána mázlik a lyukba és átharapja a torkát. Már arra is volt eset, hogy az özet is megölte, sőt a sündisznót is, ami egyike a legnehezebb feladatoknak.

(H. A.)

Hirdetmény

Alólirott Dr Gheorghe Onisca notar-public in Ludus județul Turda, Salamon Martin ludusi kereskedő megbízásából Salamon Márton kereskedő hitelezővel szemben a következő

HIRDETME NY T

teszem közzé: Alólirott Salamon Márton ludusi kereskedő ezennel felhívom összes hitelezőmet, hogy ezen hirdetésménynek a „Monitorul Oficial”-ban való közzétételétől számított 30 nap alatt vagy mutassák be, vagy bármily uton értesítsenek Dr Onisca Gheorghe ludusi notar-public irodája útján az általam bármily minőségben aláírt váltókról vagy más követelésükről rendezés céljából, mert ezen határidő eltelté után minden általam bármily minőségben tett aláírást visszavonok és bármily követelésüket joghatály nélkülív nyilvánítok.

Azszurozógép teljesen jókarban sürgősen eladó. Cim: Terkeltaub Mihály Oradea, Ptața M. Viteazul 5.

„Anglia végre fogja hajtani a Balfour-deklarációban vállalt ígéretét” — írja a Times

Az olasz sajtó az angol közigazgatást teszi felelőssé a palesztinai eseményekért. Mit akar a Vatikán?

London, május 12. A londoni „Times” legutóbbi számában részletesen foglalkozik a palesztinai zavargások politikai hátterével és állást foglal az arabok követeléseivel szemben. A nagy angol világlap megállapítja, hogy az arab vezetőknek egy része a sztrájk felfüggesztése mellett van, míg mások az arabok erejének és egységének demonstrálásával akarnak nyomást gyakorolni a kormányra.

„Főlétes manőver az arabok részéről — írja a Times — az az akarás, hogy meggyőzzék az angol kormányt az arab ügy erősségéről. A nemzeti érzés erejét sohasem tévesztette szem elől a kormány. Ha azonban a zsidó bevándorlás megszüntetését követelik az arabok, úgy ezzel lehetetlen kérnek. Ebben a kérdésben világos és félreérthetetlen az angol politika és felelősség. Amint a gyarmatügyi miniszter is kijelentette, a kormány nem hagyja magát eltéríteni zavargások és fenyegetések által. Ami az araboknak azon kívánságát illeti, hogy építsék le a Balfour-deklarációt, úgy tudniok kell, hogy ezt a nyilatkozatot minden angol kormány magáévá tette és ha józanul nézzük a dolgokat, el kell ismernie mindenkinek, hogy Palesztina mindkét népe volt a „nyertes.”

A zsidók és arabok még magukon viselik hagyományos öseik, Izszák és Ismáel jellegzetességeit; Izszákét, aki szorgalmas, megműveli az országot, melyet mások terméketlenül találnak; Ismáelét, aki céllövő, harcos, vad és nyakas. Mindkét népek jó tulajdonságai vannak és az utóbbi évek tapasztalatai azt mutatják, hogy olyan időkben, amikor mentesek a nemzeti fanatizmustól, harmonikusan tudnak dolgozni és mindegyik a maga képességeit mindkét félre nézve tudja hasznossá tenni. A parlamentben nemrég megállapítást nyert, hogy

a palesztinai kormány 6 millió fontos költségvetési fölélege főleg a zsidó tákarékosságának és tehetségének köszönhető.

De a jaffai zavargások és a más helységeken uralkodó feszültség egyidejűleg azt is mutatja, hogy a fejlődésnek lassanuk kell lennie és a fokmérőket óvatosan kell megválogatni. Néhány héttel ezelőtt nagy volt az aggodalom, miután úgy tűnt, hogy az angol kormány idő előtt szándékozik életbeléptetni egy törvényhozó tanácsot Palesztinában a maga képességgel. A zsidó lakosságban megtízszerezte a nyugtalanságot az egyre növekedő félelem attól, hogy a kormány a zsidó bevándorlás akadályozására gondolhat, amint azt az arab szélsőségesek kívánják.

Ma, amikor sok nemzetközi nehézség áll fenn és a zsidók helyzete egyre nehezebb, legkevésbé alkalmas az idő arra, hogy az angol kormány bármilyen kényszerű engedne az iránt, hogy határozottan végre akarja hajtani 1917-es ígéretét.

A Times ugyanezen számában Norman Bentwich ír cikket, melyben rámutat arra, hogy bár Palesztina lakosságának egy negyedét alkotják a zsidók, az ország földjének egy negyedénél is sokkal kisebb részét birtokolják. Tízmillió dunam megművelhető földből alig 1,250.000 dunam fölött rendelkeznek. A zsidó „expanszió” nemcsak összeegyeztethető az arab mezőgazdaság helyzetének jobbátételével, hanem egyenesen annak előfeltétele, mert egyaránt lehetővé teszi úgy az araboknak, mint a zsidóknak, hogy a primitív módszereket felcseréljék intenzív mezőgazdasággal és megsokszorozzák az ország termékenységet.

Róma, május 12. A palesztinai események az olasz sajtó is élénken foglalkozik. A történektől részletes tudósításokban számoltak be az olasz lapok és természetesen kritikai megjegyzéseket is fűztek azokhoz. Tekintettel arra, hogy a Földközi tenger körül még mindig fennáll a feszültség az olaszok és angolok között,

az olasz sajtó a palesztinai események kapcsán általánosan kritizálja az angol mandatárius közigazgatás módszereit.

Rámutat arra, hogy az angol kormányzat nem volt képes a rábizott terület nyugalmáról és rendjéről gondoskodni és súlyos mulasztások terhelték, mert nem tett idejében megfelelő óvintézkedéseket.

Select Mozzg

KATHERINE HEPBURN

Amerika legünnepeltebb művésznőjének remekét:

FIATAL ASSZONYOK

LOUISE ALCOTT kiváló írónő „Little women” c. közismert regénye nyomán rendezte: ZUKOR GYÖRGY. A többi szerepekben:

Lukács Pál, Francis Dee, Joan Bennett, Jean Parker

Csütörtöki kezdettel mutatja be

A zavargások ideje alatt emelkedett a palesztinai zsidó bevándorlás

Haifán és Jaffán 3400 bevándorló szállt partra. Aláhanyatlott a jaffai kikötő forgalma

Jeruzsálem, május 12. Az alábbi híradszón magáért beszél. Elő cáfolata minden rémhírnek, mely Palesztinával kapcsolatban terjedt el, és beszédes bizonyítéka annak, hogy Erec Jiszráél a gáluti zsidóság számára annyira az eleven létet és életélt jelent, hogy semmiféle zavargás nem tántoríthatja el utjából. Áprilisban a véres események hónapjában a zsidó bevándorlás megmaradt az általános vonalon. Az év eleje óta a palesztinai gazdasági helyzet általános javulásával egyidőben fokozatosan emelkedett a bevándorlás. Ez az

emelkedő irány a zavargások ideje alatt egyáltalában nem csökkent.

Áprilisban 3400 kivándorló érkezett a országba, akik közül 632 szállott partra Jaffában, a többi pedig Hajfában. A kivándorlás nem tartalmazza azokat a bevándorlókat, akik a szárazföldön léptek az ország területére. Nem foglalja magában a szám az áprilisban legalizált turisták számát sem.

Áprilisban jelentékeny volt a turista forgalom is. Haifán 2093 zsidó turista szállt partra.

Rickett, az abessziniai kőolaj-földek bérlője, négymillió dolláros pert indít Hágában Olaszország ellen

Az olasz kormány nem hajlandó elismerni a négussal kötött szerződés jogosságát

London, május 12. Az angol lapok hírül adják, hogy az olasz-abesszin háboru befejezésének epilógusa az utóbbi évtizedek egyik legnagyobb szabású pere lesz. Ismeretes, hogy Rickett egy angol-amerikai társaság megbízásából még az olasz-etiopi háboru megkezdése előtt fontos szerződéseket kötött a négussal. A megállapodás nagy kiterjedésű kőolaj és aranyföldekre

vonatkozott, amelyeket ennek a társaságnak kellett volna kitermelnie. A társaság az abesszin helyzet tisztázását várta, hogy munkálatait megkezdhesse.

A szerződésben érdekelt tőkésnek most veszélyeztetve látják a vállalkozást, mert a szóbanforgó területeket az olaszok elfoglalták. Rickett kijelentette, hogy amennyiben nem fogják tiszteletben tartani a szerződést, a hágai nemzetközi bírósághoz fog fordulni. A társaság Olaszországtól, vagy a négus által vállalt kötelezettségek vállalását, vagy pedig az abesszin államnak lefizetett négymillió dollár visszafizetését követeli.

A római kormány nem látszik hajlandónak kártérítést adni azzal az indokkal, hogy még a négus és a társaság között létrejött szerződés előtt figyelmeztette a feleket, hogy ilyen természetű szerződéseket nem ismer el.

Rövidesen tehát megindul a per, mely a mai idők egyik legnagyobb szabású közgazdasági eseménye lesz.

ÉRDEKES AZ ÜZLET LELKE: BÜRDESSEN AZ ÚJ KELETEN

Epocha-kiadványok

Nagy Karola:

ITT VOLTAM...

A híressé vált napló és oeuvre. Benedek Marcell előszavával. 320 oldal, egészvászonkötésben 106 lej.

MICHAEL SOLOCHOW: A CSENDES DON I. ÉS II.

Az első nagy és elfogulatlan regény Oroszország átalakulásáról egy féktelen szemrelem keretében. — Az I. kötet vászonkötésben 129 lej. A II. kötet vászonkötésben 156 lej. A II. kötet fűzve 96 lej. E könyvek kaphatók minden könyvkereskedésben.

Epocha-kiadványok

André Maurois:

A hallgatag Bramble ezredes

Az első regény a skótokról. Elegáns kartonkötésben 60 lej.

Párizs, m...
ról a szenza...
játsszódott le...
mann néme...
Svájcban Be...
a német ha...
semant, mi...
ték. A Paris...
ránsok napi...
tollából érde...
mindennapi...
Wesemann e...
ró vallomást...
geblatt az a...
Wesemann...
Gestapótól, k...
tül Németors...
a német hat...
bátlanul fog...
bere állítólag...
hogy nem fo...
nyulni Jacob...
beszélte el a...
érkezett meg...
getést.

— Gépkoc...
meg akarok g...
jőlnemnek-e...
Ez meg is...
döttje Lörrac...
várja az em...
következő ut...
— Menj Ja...
mába.

Arra a kérd...
fognak-e men...
ta:

— A legm...
szerekekkel fogu...
nie.

Ezután Wes...
be és azután...
dultak a Gör...
A kocsmá...
szálloda pincé...
hogy az urek...
az asztalra. S...
hár pálinkát is

A tanúkihal...
Jacobot hallga...
társaságában...
bocsátottak re...
törvényszék el...
ban törvényes...
zott. Weseman...
mával öt font...
hasson Svájc...
rez számára eg...
Előbb a „K...
mentek. Jacob...
mannal való p...
te, hogy már...
Bementek egy...
rá megérkezett...
mann utlevélüg...
akiről később...
embere. Ez al...
nal az utlevél...
csak inszenálá...
után Wesemann...
az utlevélért, e...
volt.

Jacob kifejté...
la, hogy kábító...
Aligült az asz...
tudta mozditan...
mikor tették rá...
a határon.

W...
Az egyik bir...
tette fel Wes...
— Tudta, ho...
ra Németország...
Általános...
következőket m...
— En nem h...
— Németors...
gának, hogy Ja...
néz elébe?

Hogyan kerültek napfényre Berthold Jacob elrablásának drámai részletei

A három évre elítélt Wesemann a bazeli törvényszék előtt töredelmesen bevallotta Berthold Jacob elrablásának történetét

Párizs, május 12. Megemlékeztünk arról a szenzációs perről, mely Bazelben játszódtott le és melynek vádlottja Wesemann német agentprovokátor volt, aki Svájcban Berthold Jakob zsidó újságíró a német hatóságok kezére juttatta. Wesemannt, mint ismeretes, három évre ítélték. A Pariser Tageblatt, a német emigránsok napilapja, kiküldött tudósítójának tollából érdekes riportokban számol be a mindennapi érdekességi tárgyalásokról. Wesemann elítélését megelőző teljes beismerő vallomást tett, amelyet a Pariser Tageblatt az alábbiakban ismertet:

Wesemann, amikor megbízást kapott a Gestapótól, hogy Jacobot Bazelben keresztül Németországba szöktesse, biztosította a német hatóságokat, hogy a dolgok hibátlanul fognak lefolyni. A Gestapo embere állítólag kijelentette Wesemannnak, hogy nem fog embertelen eszközökhöz nyulni Jacobbal szemben. Wesemann így beszélt el a köztötte és a Gestapo Bazelbe érkezett megbízottja között lefolyt beszélgetést.

— Gépkecsival fogok odamenni, mert meg akarok győződni róla, hogy a határon jólmennek-e a dolgok.

— Ez meg is történt és a Gestapo kiküldöttje Lörrachban maradt, hogy ott megvárja az emberrablókat. Elválásukkor a következő utasítást adta:

— Menj Jacobbal a „Görbesarok“ kocsmába.

Arra a kérdésre, hogy a dolgok rendben fognak-e menni, a következő választ adta:

— A legmodernebb tudományos módszerekkel fogunk dolgozni. Nem kell félnie.

Ezután Wesemann elment az állatkertbe és azután találkozott Jacobbal. Elindultak a Görbesarok kocsmá felé.

A kocsmá tulajdonosa és a Gothard szálloda pincérnője azt a vallomást tette, hogy az őrök nem akartak világotosságot az asztalra. Sört, vörösbort és néhány pohár pálinkát ittak.

Berthold Jacob elbeszélése

A tanukihallgatások után újra Berthold Jacobot hallgatták ki. Két titkosrendőr társaságában, akiket a svájci hatóságok bocsátottak rendelkezésére, jelent meg a törvényszék előtt. Azt mondja, hogy Svájcban törvényes körülmények között utazott. Wesemann első találkozásuk alkalmával öt fontot adott neki, hogy elutazzon Svájcba és felajánlotta, hogy szerez számára egy hamis utlevelet.

Előbb a „Klein Basel“ városnegyedbe mentek. Jacob annyira elmerült a Wesemannal való párbeszédében, észre sem vette, hogy már áthaladtak a Rajna hídján. Bementek egy kocsmába, ahová röviddel rá megérkezett az az ember, akit Wesemann utlevélügynöknek mutatott be és akiről később kiderült, hogy a Gestapo embere. Ez alkudozni kezdett Wesemannal az utlevél felől. Természetes az egész csak inszenzáció volt. Rövid tárgyalás után Wesemann 1300 frankot ajánlott fel az utlevélért, amelyre Jacobnak szüksége volt.

Jacob kifejtette, meg van győződve róla, hogy kábítószert kevert a borába. Alig ült az asztal mellé, már meg sem tudta mozdítani tagjait. Nem emlékszik, mikor tették rá az autóra, hogy átvigyük a határon.

Wesemann különös vallomása

Az egyik bíró a következő kérdéseket tette fel Wesemannnak:

— Tudta, hogy milyen sors vár Jacobot Németországban?

Általános meglepetésre Wesemann a következőket mondotta:

— Én nem haragudtam Jacobra.

— Németországban nem mondták magának, hogy Jacob szigorú büntetésnek néz elébe?

— Gyanítottam, hogy egy időre be fogják zárni.

— Ezt tudta?

— Igen.

— Tudta azt is, hogy Németországban mindenkit, akit hazaárulással vádolnak, felakasztanak?

Wesemann meglegszik a következő felelettel:

— Nem ismertem a németországi politikai ítéleteket.

Elnök: Adhat kitérő válaszokat kérdéseinkre. Ehhez magának joga van. De ha felel, legalább ne csináljon rossz tréfát. Arról akar bennünket meggyőzni, hogy magának nem volt tudomása a németországi ítéletekről és a hazaárulásról hozott új törvényekről? Ez már sok!

Wesemann: Félreértés volt, elnök ur. Kérem bocsásson meg.

Színháti a határállomáson

Berthold Jacob folytatja ezután vallomását és elmondotta, hogy nem tért magához, csak mikor a határhoz közeledtek. Természetesen azt hitte, hogy megbeszélés szerint a francia határon járnak. Ott vörös fényjelzést látott és a gép megállt. A detektív és Wesemann utlevele rendben volt. Jacob utlevele gyanusnak tűnt a

„A prágai német egyetem a kampóskeresztes tanok szemináriuma“

Miért vetette el az egyetem tanári kara Hecht docens jelölését Kreiblich professzor megüresedett katedrájára

Prága, május 12. A „Lidové Noviny“ című előkelő cseh demokrata lapban éles támadást intéz a prágai német egyetem elv H. Ripka, a neves cseh publicista és többek között a következőket állapítja meg:

„A prágai német egyetem mindinkább a kampóskeresztes tanok szemináriuma lesz. A tanárok legnagyobb része úgy oktatja az ifjúságot, hogy feltétlenül kiérdemeljék a harmadik birodalom dicsőségét és elismerését. A főiskolák autonómiájával egyszerűen visszaélnék.

1932 decemberében meghalt Kreiblich professzor, a német börtöngyógyászati klinika vezetője. Az egyetemen akkor három börtöngyógyászati docens dolgozott. Mindhárom jelölését elvetették, mert kettő közülük zsidó, a harmadiknak viszont zsidó felesége volt. Kreiblich utódjaként három külföldit ajánlottak, két németországit, és

egy ausztriai.

Nyílt provokáció volt, hogy a tanárok Hecht docentst egyáltalában kihagyták minden számitásból, holott világhírű orvos. Franciaország, Németország, Amerika, Olaszország, stb. összes tudományos tankönyveiben megtalálható a neve. A világ legjelesebb dermatológusai ajánlották Kreiblich utódjának. A budapesti egyetem disztorikórává választotta.

Nem lehet kétséges, hogy Hecht docentst azért nem jelölték, mert zsidó és még hozzá ellensége a kampóskeresztesnek. Tisztán látható politikai okokból Hecht helyett egy aszistenst jelöltek, aki csak 1934-ben habilitálta magát és csak nemrég ajánlottak tanári rangra.

A kormány feladata és kötelessége véget vetni annak a kampóskeresztes propagandának, melyet a német egyetemről terjesztenek.

Már őszi televíziós leadóállomása lesz Newyorknak és Londonnak

Egyelőre csak kabarét és háromszemélyes kamarajátékok lehet látni. Csak elsőrendű művészeket bírnak a televízió

Cluj, május 12. Azzal, hogy a rádió és filmtéchnika megindult a maga hódító útján, a művészi és irodalmi problémák egész sora bukkant föl. A film főfedeése nyomán új probléma keletkezett: a filmdráma és a filmdráma művészi problémája, amikor aztán főfedezték a rádiót, az akusztikai dráma érvényesülésére kellett gondolni. A fejlődés során a hangos film az operának és a filmszínház hangjának a problémáját vetette föl. Ugyilátszik, e technika alapvető elveit befejeztek. Még várható különböző javulás és téren, de az emberek már nem erre figyelnek, hanem inkább a modern optikai technika felé, hogy a művészi szereplőket ne csak hallani lehessen, hanem látni is, pedig nemcsak akkor, amikor az ember elmegy a moziba, hanem az otthonában is a rádió készülék mellett. A szereplők pedig nem fotográfus-színképekben, hanem eleven valóságban, mutatkoznak, mint egy ablakon át.

Talán egy esztendő, talán már hónapok

mulva aktuális lehet a távolbalató mozi művészi földadata. Írók és művészek máris gondolkodnak, milyen forma felel meg legjobban az új technika követelményeinek. Persze a közönség is kíváncsi, miféle perspektívák nyílnak szórakozás és ismertetés tekintetében, ha majd a televízió behatol a gyakorlati életbe.

Bizonyos, hogy a program zenekarból, kabaréból és énekből fog egyelőre állani. Nagyonbuzabáru látványosságról szó sem lehet, mert a vetítő-felület arányilag nagyon kicsiny és szűk, vagy opera a vetítő síkon egészen liliputinak látszana. Művészkörökben azt magyarázzák, hogy legfőbb huz tagu zenekar mutatkoznak, de csak három tagu kabaré, vagy kamarajáték. A mozgó szerepek egyelőre nagyon korlátozott terjedelmet engedhetnek meg. A színpad is csak igénytelen lehet, egyszerű szoba, semmi

Ellenőrizze gyermeke napi székletét!

Minden intelligens anya tudja, hogy gyermeke napi széklete a szervezet legfontosabb funkciói közé tartozik, amelyet állandóan ellenőrizni kell. Ha egyetlen nap kimarad a széklet, azonnal segítségére kell sietni a beleknek, azonnal segítségére kell sietni a beleknek, azonnal segítségére kell sietni a beleknek. Minthogy a gyermekek nem szívesen szednek kelemetlen ízű szereket, adjon nekik KOPROL csokoládépasztillát, ezt a birtos, de enyhe hatású hashajtót, amely kellemes íze miatt már annyira kedvelté lett a gyermekek körében.

KOPROL
a gyermekek ideális hashajtója

„Itt a Gestapo. Tessék nekünk fenntartani egy elsőosztályú filkét, mert politikai bűnöst szállítunk.“

Vasárnap, március 10-én Berthold Jacobot Berlinbe vitték és a Gestapo börtönébe zárták a Prinz Albrecht-strassen.

Március 10-től 26-ig ebben a börtönben volt. Egy reggel meglátogatta egy dr. Paciovski nevű ur, Nikolai ezredes társaságában, aki most a Gestapo főnöke és a háború alatt a német kémszervezet vezetője volt.

Arra a kérdésre, hogy milyen bánásmódban részesült, Jacob elmondotta, hogy csizmával tapostak rajta és ütötték. Szemtanuja volt más letartóztatottak bántalmazásának. Hat napig a Kolumbia Haus börtönében tartották, majd a Moabit börtönbe vitték.

más. Az előadás tartama pedig öt-hat percnél nem lehet több.

Csak egy-egy város kap televíziót. Sokáig ez a művészi állapot nem tarthat. A televíziós tükör fejlődni fog, éppúgy, mint a rádión közvetített játékok. A mostani helyzetben a város, amelyben leadó televíziós állomás van, az első időkben csak saját lakóit láthatja el, de nem idegen városokét. Kapacitása néhány kilométerre van korlátozva, de a szakemberek máris dolgoznak a hatókör kitágításán.

Az előadók csak kitűnő énekhangú, vagy beszélő-hangu művészek lehetnek. Ezenkívül természetesen kell, hogy kitűnő mimikájuk legyen és föltötte szimpatikus megjelenésük.

London és Newyork lesz az első két város, ahol a televíziót általánosítják. Optikai gyárak és üzemek már eddig is szép eredményekkel kísérleteztek. A kísérletek leginkább arra irányulnak, hogy minél nagyobb körzetben lehessen kiterjeszteni az újítást. Ha egész Londont és egész Newyorkot be lehet hálózni, azonnal megkezdik a felvevő készülékek nagyban való gyártását.

Newyorknak több leadója lesz. Newyork városát decentralizálni akarják több leadóval és ezért kitalált van arra, hogy rövidesen bevezetik a televíziót. Ezzel az Unió fővárosa meg fogja előzni Londont és mindenesetre Párizst és Berlint is, ahol a találmány gyakorlati kivitele nehézkesen fejlődik.

A technikaiilag fejlettebb országok csak később kerülnek sorra. Belgium és Hollandia fognak következni a nagy államok után. Ha őszi lehetőséggé válik megnyitni a newyorki televíziós leadóállomást, akkor a jövő tavaszra már remélni lehet, hogy minden kultúrországban be fogják vezetni az új találmányt, amely főleg a tudományos és művészi nivó általánosítására fog szolgálni.

Hasznos könyvjutalom! MEHESZET. Irta Ignác Sándor. Gyakorlati tanácsadó kezdő és előrehaladott mérészek számára. A magyarországi Mérészek Egyesület első díjával kitüntetett szakmunka. Negyedik átdolgozott és bővített kiadás, 300 oldalon, 200 szövegképpel. Propaganda kiadás ára csak 158 lej Lepapenál. Vidékre azonnal utánvétellel. Kérje a gazdasági szakkönyvek jegyzékét.

GRATZ

címfestő, szobafestő, mázoló és fényező

Allásletra kölcsönzés.
Cluj, Str. Filipescu 15.
Str. Memorandumul 20.
Telefon: 749.

Vak gyermekek között, a cluji Vakok Intézetében

Hogyan élnek, tanulnak és nevelődnek munkaképes emberré
az örök sötétségre kárhoztatott gyerekek

Nagy és impozáns épület, áll a város egyik legforgalmasabb utcáján, de a járókelők tudatától mégis távol. Homlokzatán fekete betűből két szó: Vakok intézete. A májusi napsugár szikráva süt rá a falakra, amelyek mögött örök sötétségre kárhoztatott gyermekek élnek mindennapjukat.

Halarevici George, az intézet igazgatója, örül a látogatónak, mert a vakok intézetében a tanárokon kívül alig fordul meg idegen ember. A hivatásának élő ember lelkeségével és gyöngédségével visz kereszttül szomorú birodalmán. Úveges szekrényből szedegeti elő a vakok tanuló idekéit. Mintha valami idegen csillagzatról idekérekké volnának, olyan különöseknek tűnnek. Apró kis csavarok, finom kidolgozott szerkezetek szülőkészek ahhoz, hogy a világtalan gyermekek, az ember legnagyobb fizikai kincsét, a látást pótolják vele.

Amit szempillantás alatt felfog a normális ember, a vak csak ezekkel az eszközökkel tudja eljuttatni a tudatáig. Előkerül a Braille írás, amely teljesen idegen a látóembernek. Domboru hat pont variációja adja a braille abc-t és írásjeleket. Ezeket csak egymásközött használják a vakok. A Klein-féle írás a külvilággal köti össze őket. Ez is domboru, de abban különbözik az előbbtől, hogy latin betűkből áll. A vakok minden eszköze domborműre alapszik, hogy tiz ujjukkal kitapogathassák. Vannak itt kis kézi nyomdához hasonló eszközök a négy szám-tani alapművelethez, domborművű szögmérők, alkatrészek a geometria tanuláshoz és még egy sereg más készítmény, amelyek előtt analfabétának érzi magát a látó ember. Halarevici igazgató mingyárt kísérletet is tesz velem. Behunyom szememmel ki kell találnom a különböző eszközöket. Ez például a Braille abc — mondom és kiderül, hogy ép-penséggel a Klein. Ezek az eszközök csak alaktalan tömegek a látó ember ujjai alatt.

A vak gyermekek iskolájában.

Ne sajnálkozzon a gyermekeken — int Halarevici igazgató, mielőtt a tanterembe megyünk, — mert az intézetben nem érzik, hogy sajnálatra méltók.

A második osztályban, ahová belépünk, egyforma barna vászonruhába öltözött gyermekek egymásra ugranak fel. Aki megszokta, hogy a szemekben értelmet keresen, annak tragikus érzés az első benyomás: kidagadt, hályogos szemek mecednek kifejezéstelenül az emberre, szájuk körül a vakok titokzatos mosolya bujkál. Erősen figyelnek a köszöntésre. Rendes iskolapadban ülnek. Mindegyik gyermek előtt nyitott nagy könyv fekszik. A lapok egészen simáknak látszanak, de megismerem rajtuk a Braille-pontokat.

Tíz ujjuk, mint a hernyó kuszák a lapon, szemük valahová a plafon irányába mered. Kórusban, folyékonyan olvasnak egy gyermekverset. Most a Braille írást mutatják be. Kezükben az írójuk: fanyellű, hegyes fém-szerszám. Előttük egy pléntábla a pontoknak megfelelő vályulattal, a tábla alatt papíros. Ebbe szürkálnak jobbról balra haladva, a héber íráshoz hasonlóan, mert az írásnak a negatívját használják.

Ujjongva szorgolják a nárciszt, amit most tanulnak először.

— Ilyet még nem tapogattatok — mondja az igazgató.

Egy fiúcska élvezettel szorgolja a nárciszt.

— Milyen jószagu — mondja magában fejezőlő. — Vajjon milyen virág? Egyik szirmánál fogva a falkai közé szorítja a virágot és így számlálja a többi szirmokat. Megtanulják, hogy a virágot nárcisznak hívják fehér színű, a szára pedig zöld.

Milyen szín a fehér? — kérdezem az előbbi fiúcskát.

— Feláll, idegesen tapogatója a lábszárát: — Nem tudom — mondja bátortalanul.

Csak olyasmiről van fogalmuk, aminek megértésénél a látást pótolja a többi négy érzékzserv. A színek csak bemagolt szavak nekik.

Tíz perc szünet a folyósókon

Szünetben az intézet hét osztályának 60 növendéke kivonul a folyósókra. Összekapaszkodva, le-fel járkálnak, nevetgélnek. Nyugodtan mozognak, egyszer sem ütköznek össze. Jól ismerik már az intézet folyósóit. Itt nem járnak a vakok tapogatózó járásával. Akad közöttük, aki vakagsá mellett torz-született is. Itt van egy brailai kapitány 13 éves fia. Olyan kicsi, mint egy négyéves gyermek. Van közöttük, aki szerencsétlenség-nél veszítette el szemvilágát. A legtöbben azonban szifilitikus szülők szerencsétlen utódai.

Halarevici igazgató és az intézet minden

tanára azon fáradoznak, hogy munkaképes embereket neveljenek belőlük. Roppant fáradtságos munka a tanításuk. Nagy türelem kell hozzá. Született vak gyermekeknek például geometriát tanítanak. Ehhez is különös eszközök van. Piros posztóval bevont fa-keretes puha tábla. Ez a papírjuk, amelyre fehér zsinórból kigombostítva „rajzolják” ki a mértani figurákat. Meglepetően ügyesek. Szabályos trapéz készítettek el nyolc perc alatt. Sőt. Különös domboru jelzésű szög-mérőjűkkel a szögek nagyságát is kiszámították. Legtöbbjük az általános iskolásgyermekek értelmi képességével bír. Egyik-másik azonban feltűnően okos. A ilyeneket magán-úton tovább képezetik.

A számológépes vak tanár

Van az intézetnek két vak tanára, akik itt nevelkedtek. Az egyik például csodálatosan számol fejből. A tanárok biztatnak, hogy tegyek fel kérdéseket.

— 784-szer 95? — kérdelem.

Villámgyorsan érkezik a válasz: 74.480.

Utána számolunk. Hajszál pontos.

— Négyzetgyök 860?

Alig mondom ki, már mosolyogva válaszol: Nem teljes négyzet. Huszonkilenc és marad 19.

Feláll és a vakok tapogatózó járásával az ablakhoz lép.

— Milyen szép idő van — jegyzi meg mosolyogva. — Süt a nap.

— Honnan tudja? — kérdelem meglepetve.

— Érzem — válaszolja titokzatosan. — Azt is tudom, mikor van este és mikor van nappal. Este sűrűbb a levegő.

— Nem tudom megmondani, hogy a világot milyennek képelem — mondja azután a

vak tanár. — Ösztönös megérzéseim csak az egyéniséget árulják el nekem. Az arcot ki-tapogathatom, de összbnyomásom nincsen róla.

Ezután egy másik osztályba igyekszünk. A folyósón tíz év körüli fiú szalad hozzánk: — Visszaküldték a levelemet, mert rossz a címzés — mondja panaszosan. — Ilyen a vakok levele — lobogtatja meg előttem a furcsa papírcsomagot Halarevici igazgató. Vastag rajzpapír a boríték, a címzés Klein-írással készült. A levelem jóval kevesebb bélyeg a szokásosnál. A vakok jelentékeny kedvezményt élveznek a postától.

A zeneteremben

Még néhány osztályt látogatunk meg. Az egyikben egy tízéves fiúcskára hívja fel a figyelmemet a tanár. Altitól gyenge-elméjű. De nagyszerű utánzóképesége van. Amint meghallja, hogy róla van szó, egyszerre felélenkül. Igazgatja magát, nevetni kezd és hibátlanul énekl a bucuresti rádió szimfóniáját. Aztán kezét dörzsölve megszólal:

— Hölgyeim és uraim, műsorunk következő száma: Csajkovszkij-szvit.

Azt már nem tudja, hogy mit mond. Nagy-szerűen fejlődött auditív-memóriája van.

Legutóljára a vakok zeneterembe megyünk. Kétszólamú kórusuk mutatkozik be. Aztán egy tizenhatéves tehetséges zongorista játszik egy etűdöt. Parasztszülők gyermeke, itt fedezték fel a muzikalitását. Arca feltűnően szomorú. Zongora-hegedű és fuvócska kíséri.

Következik. A hegedűs született vak, nagy szakértelemmel emeli álla alá a hegedűt. Mégegyeszer felharsan a vakok kórusa és el-bucosuzom a vak gyermekeket. Nyugalom tölti el az embert, amikor a zöldpázsitos gypágyak között az uccára lép. Ebben a politikai gyűlölettel tulitított világban van egy intézmény, ahol szeretet és türelem uralkodik. Minden elismerést megérdemelnek a tanárok és Halarevici igazgató. Fáradságukat pénzzel nem fizethetik meg. Ha minde-nütt ilyen szeretet és jóakarati irányítaná a világot, talán más is lenne az élet.

Halász Erzsébet

KÖZGAZDASÁG

A magánlorgalomban ismét szilárdulnak a külföldi valuták

Bucuresti, május 12. A magánlorgalomban a külföldi devizák és valuták értékelésében határozott szilárduló tendencia váltotta fel az április havában tapasztalt hanyuló irányzatot. Ez a szilárdulás az egyes pénznemek iránti kereslet arányában némely valutánál inkább, másoknál kevésbé hangsúlyozott.

A Bucuresti magánlorgalomban április 30-án a francia frankot 10.90—11 lejjele, május hetedikén 11—11.20 lejjele, május 11-én pedig 11.15—11.25 lejjele jegyezték. A dollár május hetedikén 165—170 lej, május 11-én pedig 170—172 lej. Az angol font április 30-án 820—830 lej, május 7-én 840—850 lej, május 11-én 845—855 lej Bucurestiben. A

svájci frank szilárdulása ugyanezen idő alatt sokkal kisebb: 54—55-ről 55—55.5 lejre emelkedett. Ezzel szemben változatlan a hollandi forint: 118—120 lej, míg a török font 130—135 lejről 120—125 lejre hanyult.

Az emelkedő irányzat főleg az arany-ermekben jut leghatározottabban kifejezésre. A Napoleon aranyat április 30-án 1120—1130 lejjele jegyezték, május 7-én ez az árfolyam 1165—1175-re, május 11-én pedig 1185—1195 lejre emelkedett. Az aranyfont ára ugyanezen időszakokban 1390—1400 lejről 1440—1450 lejre, illetve 1485—1495 lejre szilárdult.

Prognózist nem tudunk a jövőre nézve fel-állítani.

Rövid üzleti hírek. Tungsram. S. A. izzó-lámpagyár elnevezéssel Bucurestiben a Tungsram márkák kihasználására ötmillió lej alaptőkével részvénytársaság alakult. Az igazgatótanács elnöke Dimitrie Alex. Ghica. — Sylvania Erdőkitermelési és Faipari r. t. cégelevezéssel Brasovban új részvénytársaság alakult. Az első igazgatóság tagjai Szik-lás József, dr. Weisz Menyhért és dr. Peretz Lajos. — Lafeco r. t. cégelevezéssel ugyan-csak Brasovban részvénytársaság alakult egymillió lej alaptőkével gabona, olajosmag-vak és szén-kereskedésre. Az első igazgatóság tagjai: Canela Enzo, Feiler Dezső, dr. Peretz Leo és dr. Grossberg Salamon. — A romániai pamutfonódnak között már hosszabb ideje tárgyalások folynak egy szakmai kar-tell felállítás tárgyában. Hírek szerint a mozgalom oly előrehaladott stádiumban van, hogy közelebbi megállapítják az érdekszövetség alapszabályait is. — Marasesti vegyi-ipari vállalat múlt évi mérlege szerint 1935-ben kerekén 39 millió lej fordított újabb investíciókra. Az 1935. évi tiszta nyereség az előző évinél egymillió lejjele több és a saját tőkék 8 és félszázalékos jövedelmezőségének felel meg.

Új vendégipari szervezkedés. A vendég-ellátó szervezetek életében az utóbbi időben beállott erős stagnáció és a régi erdélyi vendéglős szövetség felbomlása miatt az erdélyi és bucovinai nagyobb vendégellátó tize-mek: így szállodák, vendéglők, kávéházak,

cukrászdák, valamint a fürdőhelyek hasonló vállalatai speciális érdekeik védelmére regionális egyesületet alakítottak Cluj székhellyel. Az egyesület címe: Sindicatul Central al marilor Interprinderi ospătaliere din Ardeal, Banat si Bucovina. Tagja lehet minden több alkalmazott dolgozó vendégellátó üzem. Az egyesület cooperál a bucaresti Sindicatul Alimentar Central-lal. Az új egyesület elnöke Ciociu János szállodatulajdonos, alelnöke Turi Elemér, a cluji Lucullus étterem tulajdonosa.

Újabb cikkekre terjesztette ki a kormány a kontingentálást. A kereskedelmi és ipar-ügyi minisztérium, illetőleg a pénzügyminisz-terium a következő újabb cikke behozatalát kontingentálta, illetőleg kontingentálási ille-téket emelte fel: 1292. vámtétel. Automobil-karosszériák, bevezetlén is: a) Teherautók részére, autorizációs illeték 9 lej kg-ként. b) Személyszállító autók részére, autorizá-cióis illeték 15 lej kg-ként. 1562. vámtétel. Ammoniak: a) Oldat, autorizációs illeték 2 lej kg-ként. b) Acélszövevény, autorizációs illeték 7 lej kg-ként. 1612. tétel. Karbid, autorizációs illeték 3 lej kg-ként. 1651. tétel. Kétszeres alumínium- és kállumszulfát (timsó), autorizációs illeték 1 lej kg-ként. 1664. tétel. Szénkéng, autorizációs illeték 15 lej kg-ként. A következő fayanceáruk kon-tingentálási illetékét emelték fel: 936. tétel. Fayancelemezek fehér vagy természetes sár-gás színben, azonban disztetlen, az új auto-

rizációs illeték 9 lej kg-ként. 937. tétel. Ugyanez festve vagy bármiképpen disztve, az autorizációs illeték 11 lej kg-ként. A május 5-től kezdődőleg kontingentált árúk behozatali engedély nélkül importálhatók, ha az árut románial rendeltetéssel május 12-ig bezárólag feladták és június 5-ig bezárólag az országba érkezett. Az így importált árúk után is fizetendő azonban a kontingentálási illeték.

A vállalati alkalmazottak szabadságideje. A cluji kereskedelmi és iparkamara közli a következőket: A munkügyi minisztérium kérésére felhívjuk a figyelmét az ös-szes ipari és kereskedelmi vállalatoknak a munka-szerződésekről szóló törvény 49., 50. és 89. szakaszaiba, amelyek kötelezőleg előírják, hogy az alkalmazottaknak az e szakaszokban előírt szabadságidőt engedélyezzék. E vállalati kötelesek kimutatást készíteni alkalmazottaink engedélyezett üdülési szabadság idejükről s a kimutatásokat oly időben ki-függeszteni, hogy az alkalmazottak 10 nap-nap az engedélyezett szabadsági idő előtt erről tudomást szerezhessenek. A szabadság időt lehetőleg akként engedélyezzék, hogy a családos és olyan alkalmazottak, akiknek fürdőre kell menjenek, a nyári hónapokban mehessenek szabadságra. A semmitőszék döntése, valamint a törvény szelleme értel-mében a szabadságidő engedélyezése törvé-nyes kötelesség és ez az alkalmazottnak akkor is megadandó, ha azt külön nem is kéri.

A kamatmentes készpénzhitelek után is tökékamattól fizetendő. A most folyó adó-kivetési tárgyalásoknál az ellenőrk azt is felülvizsgálják, hogy a vállalatok fizetik-e a tökékamatt adót a készpénzben igénybevett hitelek után. Ezen eljárásukat a központi adóbizottság azon döntésére alapítják, mely szerint minden készpénzben igénybe vett hitel után fizetendő a tökékamatt, még akkor is, ha a hitelezőnek kamatot nem fizetnek.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, május 13.

Bucuresti. 7.15: Ravel-hangverseny. 9.30: Zongoraszó. 10.05: Énekszóló. 10.30: Hírek. 10.45: Rádiózenekar.

Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 1.05: Szalonzene. 2.15: Üzenetek a Nemzetközi Vásárról. 6: Hanglemezek. — 8.30: János vitéz. Közvetítés az Operából.

Bécs. 6: Orgonaszóló. 11.30: Szórakoztató zene. 12.45: Schubert-lemezek.

Belgrad. 5.20: Rádiózenekar. 10: Filharmónikusok és szimfónikusok hangversenye.

Brüsszel. 7.15: Könyvi zene. 9: Szalonzene. 11.10: Jazz.

Droitvich. 9.30: Szimfónikus hangverseny. 11.30: Rádiózenekar baritonokkal.

Kalundbourg. 11.10: Mozart: Szóktetés a szerályból. Opera.

Ljubljana. 9: Opera a városi színházból.

Milánó. 6.15: Kamarazene. 9.40: Szimfóni-kus hangverseny.

Oslo. 10: Rádiózenekar.

Posta Parisien. 10.30: Szaxofón-négyes.

Prága. 9.05: Filharmónikus hangverseny.

Regional. 8.30: Gitárverseny. 10.30: Rádió-zenekar.

Riga. 8.03: Mandolinzenekar.

Strassbourg. 8.15: Könyvi lemezek.

Toulouse. 10.10: Katonazene dalokkal. — 11.40: Táncczene. 12.40: Spanyol dalok.

Varsó. 10: Chopin-művek. 10.55: Rádió-zenekar.

Csütörtök, május 14.

Bucuresti. 6: Rádiózenekar. 9.15: Szimfóni-kus hangverseny. 11.40: Hírek.

Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 12.15: Rádiózenetek a Nemzet-közi Vásárról. 1.40: Magyar nóták. 6.30: Ci-gányzene. 10.25: Tréfás hanglemezek. 11.05: Dohnányi Ernő és Zatureczky Ede hegedű-zongorasonátákat adnak elő. 12: Jazz.

Bécs. 8.50: Éneknégyes.

Belgrad. 6.45: Rádiózenekar. 11.20: Nép-dalek.

Brüsszel. 8.15: Szórakoztató lemezek.

Hilversum. 7.25: Szórakoztató zene. 9.55: Beethoven: I. és II. szimfónia.

Ljubljana. 7: Beethoven szonáta. 9.45: Rá-diózenekar. 11.15: Jazz.

Milánó. 11.30: Leoncavalló: Bajazzók, opera.

Radio Paris. 9.45: Az állami rádiózenekar hangversenye.

Regional. 9.50: Szalonötös.

Róma. 6.15: Zongoraművész és basszus hangversenye.

Toulouse. 8: Dalok. 12: Argentín zene.

Varsó. 6.15: Bizet hangverseny. 11: Mo-zart: F-dur oboa és vonós négyes.

Zágráb. 6.15: Rádiózenekar.

A zsidó

Leon Blum, a közjelöltje, aki franciaországi évvel ezelőtt, a jubileuma alkal-kat:

„Franciaország meg az antisze-vallottuk magu-tuk tagadni sz-

A magam n-hogy itt az ide-tizmust, hogy s-kén, ahogyan a-dóknak, jogunk-és hitünkhez v-zóleg. Franciaor-meg az antisze-belőlk a büszk-pedig azért, m-és hűségesen-sunkat önmagu-tunk az eszmé-lyek ebből az é-

Es éppen ezé-kezett el a fra-ahhoz, hogy me-maguknak a cí-

Felhívást int-

Sohasem vall-is lehet, mint a-nélkül és büszk-vallásához és z-asát.

Ha ezt — mi— a francia zsi-felelő helyet fo-mozgalomban. A-hozzájárulásunk-energiáinak fel-geket, a francia-ösületet és köte-teni.”

A ro

Természetese-ságok városába-reseti forrásá-konak látszó-színészek ugyan-rongyokban m-dök bacillusok-kat magukra ö-bokat kell külv-kává, rongyoss-seltté tenni szé-Lucia Coulter-boratóriumában-ter huszonnégy-gyermekekül ö-zeti forrás utá-mint szakácsnő-nyeret, azután-szerződött le, a-Angeles között-egyszer kosztün-kiüül találkozá-assyonyt, aki f-a kosztüinterve-már a Broadw-lett, ahonnan-szerződötték,Itt azonban a-hogy specializál-tott el a rongyo-geteg filmsiker-szította Marie-Anna Christie-pizkos jelmezei-szépnyaral telte-Egy nő kosztü-folyadékban ad-teljesen elviselt-nem látszott. G-egy férfi ruhába-foldozta, azután-maratott bele f-csavarjógjelmez-karakterkosztüm-landón új ötle-iparát, mert k-ző” marja ki a

A zsidó Leon Blum

Leon Blum, Franciaország miniszterelnökjelöltje, aki egyik vezetője ma is a franciaországi Pro-Palesztina ligának, öt évvel ezelőtt, a Keren Hájjeszód tiz éves jubileuma alkalmából írta az alábbi sorokat:

„Franciaországban nem azért született meg az antiszemitizmus, mert zsidónak wallottuk magunkat, hanem mert el akartuk tagadni zsidóságunkat.

A magam részéről mindig tagadtam, hogy itt az idézte volna elő az antiszemitizmust, hogy szabadon, őszintén és büszkén, ahogyan az illik és amihez mint zsidóknak, jogunk van, hirdettük népünkhez és hitünkhez való tartozásunkat. Ellenkezőleg. Franciaországban azért született meg az antiszemitizmus, mert hiányzott belőlük a büszkeség, sőt a méltóság, nem pedig azért, mert egyenesen, becsületesen és hűségesen nyilvánítottuk ragaszkodásunkat önmagunkhoz és mert részese voltunk az eszményeknek és műveknek, amelyek ebből az érzelemből fakadtak.

És éppen ezért, mert ez az igazság, érkezett el a francia zsidók számára az idő ahhoz, hogy megfelelő helyet biztosítsanak maguknak a cionista ujjáépítő munkában.

Felhívást intéztek a francia zsidókhöz.

Sohasem vallottam, hogy egy zsidó más is lehet, mint zsidó. Zsidó, aki igazodás nélkül és büszkén hirdeti meg a fajához, vallásához és nemzetiségéhez való tartozását.

Ha ezt — mintahogyan én azt remélem — a francia zsidók át fogják érezni, megfelelő helyet fogunk elfoglalni a cionista mozgalomban. Az a meggyőződésem, hogy hozzájárulásunk a cionizmus számára energiáinak felfrissítését és új lehetőségeket, a francia zsidók számára pedig becsületet és kötelelességteljesítést fog jelenteni.“

A rongyos ruha művészete

Természetesen Hollywoodban, a furcsaságok városában vált jól jövedelmező kereseti forrássá az ócska, rongyos, piszkosnak látszó ruhák előállítására. A filmszínészek ugyanis, akiknek sokszor kell rongyokban megjelenniök, nem hajlandók bacillusoktól telített valódi rongyokat magukra ölteni, hanem új ruhadarabokat kell különleges preparációkkal ócskává, rongyossá, szakadozottá és megviseltté tenni számukra. Ezeket a ruhákat Lucia Coulter hollywoodi exszinész nő laboratóriumában állítják elő. Lucia Coulter huszonnégy éves korában négy kisgyermekével özvegyen maradt és kereseti forrás után kellett néznie. Először mint szakácsnő próbálta megkeresni kenyerét, aztán egy vándorszintárulathoz szerződött le, amely New-Orleans és Los Angeles között utazgatott. Itt kérték fel egyszer kosztümök tervezésére a rendkívül találékony és kiváló izlései fiatal asszonyt, aki fokról-fokra jutott előbbre a kosztümtervezők ranglistáján. Végül már a Broadway-színházak tervezője lett, ahonnan nemsokára Hollywoodba szerződötték, mint kosztümtervezőnt. Itt azonban a nagy versenyben rájött, hogy specializálnia kell magát és így jutott el a rongyos ruhák tervezéséhez. Rengeteg filmsiker fűződik a nevéhez, ő készítette Marie Dressler rongyruháit az Anna Christie című filmhez Mickeyver ur piszkos jelmezeit. A keztyüket például faszénporral telített vízben áztatta hetekig. Egy női kosztümöt hat különböző színű folyadékban addig öblögetett, amíg az teljesen elviseltnek és színezettnek nem látszott. Gyufával égetett lyukakat egy férfiruhába, szarkaláb öltésekkel megfodozta, aztán kocsikefével és luggal maratott bele foltokat. Így készült el a csavargójelmez. Mivel évente ötezernyi karakterkosztümöt kell elkészítenie, állandóan új ötletekkel kell felfrissítenie iparát, mert különben más „rongytervező” marja ki a helyéből.

Betiltottak egy fővárosi lapot, mely azt írta, hogy Goga Octavian megmérgezték

Sulyos náthában fekszik a nemzeti keresztény párti vezér

Bucuresti, május 12. (Az Uj Kelet tud.) Néhány nappal ezelőtt újabb olcsó sajtótermék jelent meg a fővárosban „Politica Vremii” címen. A lap légből kapott érdekességekkel kedveskedett a fővárosi körutak közönségének. Tegnap reggel különös cím került a lap első oldalának élére. Eszerint Goga Octavian, aki napok óta sulyos náthával beteg fekszik, megmérgezték. A mérgezés a lap szerint csak a Báltiban megtartott nemzeti keresztény párti népgyűlésen történt. Goga ugyanis a népgyűlés után résztvett egy közebéden, amelyet a helyi párt szervezet a Popov étteremben rendezett. A lap még azt is tudni véli, hogy Goga, aki megakart győződni megbetegedésének okairól, szakértői vizsgálatot kért.

A cikk nagy feltűnést keltett, bár már az első pillanatban nyilvánvaló volt, hogy feltűnést hajszoló és meglehetősen szándékos célból látott napvilágot. A lap komolyságára egyébként jellemző, hogy nem maradhatott meg sokáig a bucaresti piacon. A belügyminisztérium ugyanis ma reggel betiltotta a lap megjelenését, mert nem tett eleget az ostromállapot-törvény követelményeinek.

Goga hőmérséklete állandóan 39 és 40 között mozog. Orvosai ennek ellenére állapotát nem tekintik aggasztónak. A Curenul utat értesül, hogy Goga betegsége miatt a nemzeti keresztény pártnak május 17-re kitűzött kerületi népgyűlését elhalasztják.

Az angol kormány energikus lépésekre készül a palesztinai arabok szélsőséges politikájával szemben

LONDON, május 12. Az angol kormány tegnap minisztertanácsra ült össze, amelynek napirendjén a palesztinai események által teremtett helyzet megvitatása szerepelt. A kormány tagjai behatóan mérlegették a fő kormányzó jelentése alapján a palesztinai politikai helyzetet, majd táviratilag közölték Wauchope fő kormányzóval, hogy a londoni kormány rendelkezésére bocsátja minden segítségét, amelyet hasznosnak és szükségesnek tart az ország rendjének biztosítására. A fenti jelentés arra mutat, hogy úgy a palesztinai, mint a londoni kormány energikus fellépésre készül a palesztinai arabok erőszakos politikai akcióival szemben.

Két polyautas miatt nem tudott a levegőbe emelkedni a craiovai repülőgép

Bucuresti, május 12. Craiova légi járat egyik pilótája tegnap Caracalban, ahol a gépnek megállóhelye van, amikor folytatni akarta útját, meglepetve vette észre, hogy nem tud felemelkedni, gépe a földhöz ragad. Mikor minden erőfeszítése hiábavalónak bizonyult, kiszállt üléséből, hogy a hibát megállapítsa. Nem kis meglepetésére két fiut

vett észre, akik a kerekek közül lemászva, elfutottak. A pilóta jelentést tett a hatóságoknak, amelyek megállapították, hogy a két gyermek ingyen akart Caracalból Craiovába repülni. Szerencsésül azonban a gép nem tudott felszállni és így megmenekültek a biztos haláltól.

Polgári repülőtér épül Clujon, amely kizárólag a város tulajdonát fogja képezni

Ideiglenesen a katonai repülőtér sarkában kapott helyet a polgári repülőszervezet

Cluj, május 12. (Az Uj Kelet tud.) Hirt adtunk arról, hogy a belügyminisztérium a cluj polgári repülőtér építésére szubvenciót szavazott meg a polgári repülő szervezet kérésére. Annakidején a légügyi minisztérium kiküldötte részt vett a szubvenció megtárgyaló bizottság cluj-i ülésén, ahol egymillió nyolcszáz ezer lej igényt jelentett be. A város azonban nem vállalta ezt az összeget, mignem most a belügyminisztérium a városi költségvetésből összesen hatszáz ezer lej szubvenciót szavazott meg a polgári repülőszervezet részére. Tegnap délelben ez ügyben ülés volt a megyeházán, ahol dr. Anca alpolgármester, Ciorta városi főmérnök, a cluj hatodik hadtest két kiküldötte, Josipescu

kapitány a polgári repülő szervezet parancsnokának és Filip dr. megyeházi megbizottnak részvételével megtárgyalták a polgári repülőtér kérdését.

A polgári repülőszervezet indítványozta, hogy a katonai repülőtérből szeljenek le számukra területet. Ehhez a bizottság hozzá is járult, de több feltételhez kötötték a keresztülvitelt. Először, hogy a katonai repülőtérből levett terület csak ideiglenesen szolgál a polgári repülőszervezet céljaira, mert nem egyeztethető össze a katonai érdekekkel, hogy repülőtérük közvetlen közelében állandó polgári utas- és kereskedelmi forgalom bonyolódjék le.

A város éppen ezért nem engedélyezi, hogy a szubvencióból állandó építkezése-

Miért szenved többet a nő, mint a férfi?

Minden idők orvostudományának egyik leg-súlyosabb problémája a nők menstruációs zavarainak kérdése volt. Ugy a pubertás korában, mint később is, de legfőként a klimakteriumban (változó évek) sulyos testi és lelki rendellenességeket okoznak a menstruációs zavarok. Ezeknek leküzdésére sok nagy-nevű orvostudós tett kísérletet kisebb-nagyobb eredménnyel.

A legutóbbi évek — ezen a téren elért — egyik legnagyobb eredménye a hosszú évek tudományos kísérletei alapján a newyorki „Riwerdise” laboratóriumok által előállított „Menoklin” elnevezéssel forgalomba hozott gyógyszer, amely a nő menstruációs zavarainak minden fázisában (fájdalmak, görcsök, fejfájások, hevülések, stb.) tökéletes enyhülést nyújt. A klimakterium idején fel-lepő sulyos testi, de főként lelki megrázkódtatások eseteiben ez a gyógyszer a legbiztosabb hatásúnak bizonyult.

„Menoklin” kezeléssel — a newyorki és bécsi klinikákon — olyan nagyszerű eredményeket értek el, mint eddig semminemű más gyógyszerrel sem.

Megrendelhető a vezérképviselőnél: Császár E. gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124. Lej 125.— utánvétellel.

ket létesítsenek ezen az ideiglenes repülőtérén. A bizottság tagjai holnap délután kimennek Cluj határába, hogy állandó polgári repülőtérhez alkalmas területet találjanak, amelyet szükség esetén kisajátítsanak. A város azonban kiköti, hogy az állandó repülőtér Cluj város tulajdonát képezi majd. Mivel a város korlátlanul rendelkezik a 600 ezer lej szubvencióval, csakis ezen feltételek mellett hajlandó a polgári szervezet rendelkezésére bocsátani az összeget.

Egyelőre tehát a katonai repülőtér egyik sarkában bonyolódik le a polgári utasforgalom, de minden valószínűség szerint már a közeljövőben szép, különálló polgári repülőtér építenek Clujon.

Május 15-én megváltozik a vasuti menetrend

Cluj, május 12. A május tizenötödiktől életbelépő új menetrend szerint Clujról a következő vonatjáratok lesznek:

Oradea felől Clujra érkezik személyvonat éjjel 1 óra 13 perckor, Brasov felé indul 1 óra 42 perckor. Ez a vonat eddig csak Sighisoara-ig ment. Clujról Dej felé indul motorosvonat 1 óra 22 perckor. Brasov felől Clujra érkezik személy 1 óra 41 perckor, Oradea felé indul 2 óra 40-kor. Clujról Dej felé indul motoros 3.55-kor. Brasov felől Clujra érkezik személy reggel 6 óra két perckor. Motoros indul Dej felé 6.06. Személy Oradea felől érkezik 6.11, Brasov felé indul 6.36. Személy Oradea felé indul Clujról 6.20. Dej-ől motoros érkezik 7.16. Dej Satu-Mare felé személy indul 7.20. Bucurestiből gyorsvonat érkezik 7.55, Satu-Mare, Dej felől személy érkezik 8.34. Episcopia Bihorululról rapid érkezik Clujra 9 óra 7 perckor, indul Bucuresti felé 9 óra tizenhét perckor. Bucuresti felől gyors érkezik 9.16, indul Oradea—Satu-Mare felé 9.28. Deje indul motoros 9.30. Dejről érkezik motoros 9.46. Oradeáról érkezik személy 11.20. Dejről érkezik motoros 11.45, Deje indul motoros 11.47. Oradea felől érkezik gyors 12.18, Bucuresti felé indul 12.33. Teius felől érkezik személy 12.28, Oradea felé indul 13.40. Dej, Satu-Mare felé indul személy 13.20. Brasov felé indul személy 13.35. Dejről érkezik motoros 14.50 és 16.32. Brasov felől érkezik személy 16.53, Oradea felé indul 17.10. Dej felé indul személy 16.55. Oradeáról érkezik személy 17.48, Brasov felé indul 18.03. Dejről érkezik motoros 18.40. Deje indul motoros 19.12. Bucuresti felől érkezik gyors 19.31, Oradea felé indul 19.43. Satu-Mare, Dej felől érkezik személy 20.24. Bucuresti felé indul Clujról gyors 20.25, Satu-Mare, Oradea felől érkezik gyors 21.05, Bucuresti felé indul 21.18. Dejről érkezik motoros 21.35. Deje indul 21.40. Dejről érkezik 22.59. Bucuresti felől érkezik rapid 23.40. Oradea felé indul 23.50.

Az új menetrend életbeléptetésével természetesen a fővárosból induló vonatok rendje is megváltozik. Így a Bucuresti—Episcopia Bihor gyorsvonat 8.05 órakor indul, tehát 20 perccel később mint eddig. Az Erdély—Arberg Rapid 13.50 órakor fog ezután indulni, a 303-as gyors új indulási időpontja 20.45 (ez Bucuresti—Cluj között bonyolítja a forgalmat), míg a 401-es számú gyors, amely Halmeuig megy 22.10 órakor indul.

Munkás Mozgó

Szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton 3, 6 és 9 órakor:

I. BLOOD kapitány, a halálfejes lobogó

A szezon legnagyobb filmje. Főszereplők: ERROL FLYNN és OLIVIA HAVILAND.

II. Én ma élek

Háborus film. Főszereplők: JOAN CRAWFORD és GARY COOPER. Román, magyar felirat.

SPORT

A nagy mérkőzés, amelyet 40.000 ember nézett végig

Bucuresti, május 12. Május 10. Reggel 8 óra. A Regina Maria Színház előtt két ismerős sietve kezét szorít:
— Hova, hova?
— Megyek a cotroceni diszfelvonulásra, félek, már el is késtem. Es Ön?
— En az Onef-stadionba, a román-jugoszláv futballmérkőzésre.
— Hogyan, hát délelőtt játsszák?
— Délután, de ha jó helyet akarok biztosítani magamnak...
Es sietve elváltak.
Az Onef „peluza” nevű tribünjein, ahol nincsenek megszámozva a helyek, korán reggel működnek már a jegyszédők. A korai érkezők az ebédet is magukkal hozzák. Sokan sakktablát, kártyát, az irodalmat kedvelők könyveket vesznek elő. Egész családok, jóismerősök ülnek együtt és jókedvűen várják a délutánt.

40.000 ember

Szakértők megállapítása szerint a mérkőzésnek 40.000 nézője volt, leszámítva azokat, akik a környékbeli háztetőkön, fákron és kerítéseken nézték végig.
Ha tekintetbe vesszük, hogy Budapestben is — ahol a futballt két-három évtizeddel régebben üzik — ritkán vesz részt ennyi ember egy mérkőzésen, megállapíthatjuk, milyen óriási népszerűsége tett szert ez a sport a román fővárosban. Egyes lapok máris új stadiont követelnek, amely 50—60 ezer néző befogadására alkalmas. S ez a kívánság nem is túlzás.

A kora délutáni órákban valóságos népvándorlás indul meg az Onef felé. Ezer és ezer autó tülköl, villamosok csilingelnek hiába, a forgalom tökéletesen elakadt. A vidékről érkezőknek nem is kell kérdeznük az utat, az emberáradat magától sodorja őket. Két óra felé a helyzet életveszélyessé válik.

Jegyüzérek

Katonai kordonok szabályozzák a forgalmat. Az utolsó autófóliától kezdve már csak tízezer engedik át a tömeget. A stadion előtt más érdekesség; ez már nyugati irport: a jegyüzérek itt még ismeretlen intézménye fogadja az érkezőket. Amint kinélik a tribünjegyeket, azonnal egész tömeg veszi őket körül. Valóságos árverés kezdődik.

— Mennyi? — kérdezi egy ur, aki a viszonyokat nem ismerve, azt hitte, a stadion előtti jegypénztárnál is talál jegyet.
— Mennyit ad érte?

— Mennyi az ára? — De már mások is érdeklődnek. Valaki a jegy árának a dupláját kínálja. Az első vevő felháborodik s a háromszorosát ajánlja fel. A 100 lejes jegy 600 lejért kerül eladásra. És így végig a bejáratig 30—40 tízér működik a jegybörzén.

A jegyek hivatalosan már pénteken elfogytak a hír szerint egyes beavatottak, akik „gyári áron” engrosban szerezték be azokat, zstros üzleteket csináltak.

A tengernyi tömeg elfoglalta már az utolsó állóhelyet is. Néhányan horodokat, székeket, nagyobb köveket, sztalokat s egyéb hasonló holmikat adnak bérebe az állóhelyen.

Harc a jegyekért

Idős, szemüveges anyóka, aki délután 1 óra óta őrzi állóhelyét, elkecseregetten panaszkodik, hogy ki akarják tenni a helyéből. Két csinos, rendkívül szép leány legigézőbb mosolyát elővéve igyekeznek helyhez jutni. Nem sok sikerrel. Talpalattnyi helyért verekedések kerekednek. Komoly, idős urak kapaszkodnak a tribün egyik még épülőfélében levő szárnyának csupasz állványaira s mint valami egyensúlyozó művészek, életveszélyben várják a „nagy mérkőzést”.

Az előmérkőzés ill szereplő oradeai és bucaresti ifjúságiak mintha ólomiábakon játszanának. Nehezen halad az idő.

Előkelő személyiségek is érkeznek. Argetoianu volt pénzügyminiszter a felső tribünön kapott helyet. Nem gondoskodott idejében jegyről.

Vaida volt miniszterelnöknek protekciója van, Tilea a futballszövetség elnökének a meghívottja. Tilea egyébként kifogástalan szabású szürke zakettben és ugyanolyan színű cilinderben, de annál időssebben várja a mérkőzés megkezdését. Elkeserítették a sovinszta lapok támadásai, amelyek őt tették felelősé, hogy a válogatottba nyolc kisebbégi játszik. Tőle mint Vaida adjutánstól nem várták volna el, hogy Beolálkál, Schwartzokkal és más „destruktív” nevű elemekkel képviseltesse az ország színeit.

Tilea azonban azon a véleményen volt, hogy a futball nem politika.

Mihály vajda izgul

Jön Mihály nagyvajda. A királyhimnusz hangjára felemelkedik az egész közönség. A kordont tartó katonák vigyázállásba vágják magukat és ezt a pillanatot használja fel néhány száz élelmes, helyhez nem jutott néző, hogy jobb helyre lopózzék. A katonák tehetetlenül várják be a himnusz utolsó akkordjait. Mindhiába, a tömeget lehetetlen visszaszorítani.

A közönség határtalan lelkesedése közepette megjelennek a csapatok, majd Langelus, a hőrihorgas bíró. S már megkezdődne a játék, de nincs még labda. A Tempo című lap előző számában bejelentette, hogy a játékekezés előtt saját repülőgépről fogja a mérkőzés labdáját a pályára dobni.

Egyszerre a tribün különböző pontjain ütemes felhangzik:

— A-vi-o-nul! A-vi-o-nul!

De a bíró, a játékosok és a közönség hiába nézik az eget — mert mint később kiderült — a repülőgép motordefektus miatt leszállásra kényszerült.

Mihály vajdára is átragad a nagy izgalom s osztálytársaival kórusban kíséri a közönség harsogó biztatását:

— Hai-de-Ro-má-ni-a! Hai-de-Ro-má-ni-a!
Az első gól utat talál Glazer kapujába s

Bodola bombája átszakítja a hálót. A közönség csak akkor tér észre, hogy gól volt, amikor Schwartz és Clolac meg a többiek ölelgetik az oradeai játékosat. A közönség valóságos deliriumban tör ki. Ismeretlen emberek ölelkeznek, kalapok repülnek a pályára, zúgnak, tombolnak a tribünök. A labda közönségre kerül s a közönség tovább buzdítja kedvenceit: Dobait „calu”-nak (lónak) nevezi, Schwartzot Mickey Mausnak, Eisenbeisert Frédinek...

...milközben elfogyasztott 28.000 limonádét, 120.000 perccet, 3000 citromot.

...s milközben a pályán az eredmény 3:2 lett Románia javára. (h. e.)

A Hungária Clujon!

CLUJ, május 12. (Az Uj Kelet tud.) A közelmúltban Budapestén megkötött román-magyar sportbéké következményeképpen május 21 és 24-én előkelő vendége lesz Clujnak: A budapesti Hungária két mérkőzést játszik. Első nap, 21-én a Victoriával, 24-én az Univeritateával. A Hungária cluji mérkőzései alkalmából román és magyar sportkörök közös megbeszélést tartanak, amelynek egyik legfontosabb pontja Romániának a Közép-Európa Kupában való részvétele lesz.

Davis Cup eredmények. Athén: Argentína—Görögország 4:1. Amsterdam: Franciaország—Hollandia 4:1.

Ujabb vereséget szenvedett az angol labdarugóválogatott. Brüsszelből jelentik: Belgium válogatott labdarugócsapata 3:2 (0:1) arányban legyőzte Anglia válogatottját. Az eredmény nagy meglepetés.

KÉT MILLIÓ LEJ, 35.000 NÉZŐ. Bucurestiből jelentik: A vasárnap román-jugoszláv válogatott labdarugómérkőzésnek 35.000 nézője és kétmillió lej bevétel volt. A mérkőzésről azonban hely híján több mint tíz-

TURISZTIKA

A Haggibbor turisztikai szakosztálya f. hó 17-én, vasárnap reggel 5 órai indulással autókirándulást rendez Cetatea Leteni, (Géczy-ván)—Testes—Sávdísla-i utiránnyal. Jelentkezni péntek estig bezárólag az egyesület helyiségében (Str. Regina Maria 15, első emelet) minden este fél 7 óráig 8-ig lehet (Gyalogkirándulás reggel pontosan fél 8 órai indulással a klub helyisége elől. Utirány—Csigadomb—Bácsatorok—Hója, ahol a kirándulók résztvevői csatlakoznak a Wizo-rendezvényhez.

ezzer ember maradt ki. A játékosok fejéenként 6000 lej pénzümöt kaptak.

Bécsi bajnoki eredmények. Austria—Rapid 3:2, FC Wien—WSC 3:0. Favoritner—Wacker 5:3, Floridsdorf—Libertas 2:0.

A Bologna megnyerte Olaszország labdarugóbajnokságát. Rómából jelentik: Az olasz labdarugóbajnokságot a Bologna együttese nyerte, amely utolsó mérkőzésen a Triestina ellen 3:0-ra győzött.

Uszótanfolyam Clujon. Dékányi Ernő, az ismert cluji sportoktató a Park szanatórium medencéjében tíz leckéből álló uszótanfolyamot rendez gyermekek és felnőttek részére. Oktatási idő kedden, szerdán és csütörtökön este 6 órától 8 óráig. Jelentkezni a Park fürdőpénztárnál.

Kardversenyt nyert Kabos Endre. Budapestről jelentik: A Terstyánszky emléktversenyt, amelyet válogató jelleggel rendeztek Szarvason és amelyen a legjobb magyar kardvívók indultak, Kabos Endre, az ismert kitűnő szidó kardvívó nyerte 7 győzelemmel, 2. Maszlay 6, 3. Berczelly 5 győzelemmel, 4. Gerewich, 5. Rajcsányi, 6. Rajczy, 7. Kovács. A válogatóversenyben Kabos Endre vezet 32 ponttal.

Fritz Kortner minden képzeletet felülmúló szépségű filmsodája. Olcsó 15 és 20 lejes helyárak.

OPERA MOZGO MÜSORA:

Szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Stan és Bran a rendőrség szolgálatában. A kacagás főmestereinek rendkívüli vígjátéka. Műsor előtt: Világhíradó, színes kabaré. Helyárak: 10 és 20 lej. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

EDISON MOZGO MÜSORA:

Hétfőtől 2 filmsoda 3 óras előadásban, olcsó 9 és 13 lejes helyárakkal. I. Egy végződik a szerelem. Grandiózus filmek. Paula Wessely, Willy Forst. II. Orchideák románca. Dráma. Carola Lombard-dal. Kezdeté 3, 6 és 9 órakor.

MUNKAS MOZGO MÜSORA:

Szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton 3, 6 és 9-kor dupla műsor: I. Blood kapitány, a halálfejes lobogó. A szezon legnagyobb filmje. Főszerepekben: Errol Flynn és Olivia Haviland. II. En ma élék. Háborús filmdráma. Főszerepekben: Joan Crawford és Gary Cooper. Román, magyar felirat.

APRÓ HIRDETÉSEK

Házasságokat biztos eredményre közvetlen a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda Cluj Rege e Ferdinand 116.

Ortodox kóser vegetárius étterem családok miatt sürgősen átadó, esetleg társas keres. Str. Neulcea 4.

Tavaszi szörmék dús választékban megérkeztek. Szörmebundák javítása félárban. Molykár elleni megóvás felelősség mellett Bixenspanner szörmeszalon, Regele Ferdinand 3, emeleten.

Különbejárható butorozott szoba, fürdőszoba használati kiadó. Str. Macelarilor 8. I. e.

Egy rövid, fekete zongora bérbeadó. Str. Macelarilor 8.

200.000 lej tőkélvel rendelkező két kereskedő-könyvelő állást, képviseletet, vagy más elhelyezkedést keres. Cim: Nagyfalud, Cluj, Traian 39.

Kiadó azonnalra üzlethelyiségek P. M. Viteazul 30 alatt alkalmas vendéglő, kávéterem, korcsma és műhelyek részére.

SZÍNHÁZ-FILM

Mese a Grand Hotelben

Abrahám Pál legujabb operettje a Mese a Grand Hotelben szerda estig bezárólag és vasárnap délután 6 órakor szerepel a műsoron. A társulat elutazása miatt ezek lesz-

nek a nagysikerű operett utolsó előadásai. Csütörtök este megégszer és utójára A néma leventé adják, amelynek vasárnap előadását is teljesen zsúfolt ház nézte végig.

Urilány

A mai magyar színműirodalomban Zilahy Lajos képviseli az emelkedett világnézetet, művészi becsületességet, a való életben gyökerező korszerűséget, egészséges humort, és deris lételeméletet. Innen van, hogy a Süt a nap, a Hadifogoly, a Tábornok s még anynyi más nagysikerű darab szerzője nemcsak a kritikának, de a nagyközönségnek is igazi kedvence.

Uj darabja, az Urilány legmagasabb állomását jelenti Zilahy Lajos fejlődésének. Nem csoda, hogy a budapesti 120 előadást, a londoni és amerikai előadások követik. Az Urilány meséjének aktuáltságában, problémáinak éles beállítottságában, friss lételeméletében és humorának utolérhetetlen ked-

vességében a magyar színműírás legelőkelőbb darabjai között foglal helyet.

A ml együttesünk Kádár Imre vezetésével készül az Urilány pénteki bemutatójára, amely egyben a prózai együttes utolsó új teljesítménye is lesz ebben az évben. Fényes Alice és Kovács György játsszák a két vezető szerepet, de szinte egyenrangusan fontos feladatokat kaptak Harmath Jolán, Czopán Flóri, Beness Ilona, Tompa Sándor, Tóth Elek, Csóka József és Nagy István is. Az Urilány kiállítása méltó lesz az újdonsághoz, amely jövő keddig bezárólag fog naponta szerepelni a műsoron. Szerdán már utnak indul az együttes Targul-Muresre.

feleljeni. A filmet e hó 14-iki kezdettel fogja bemutatni a Selezőmozgó. Kár, hogy ilyenkor, nyár kezdetén fut ez a film, mert ugy a főszereplők (mert Katherina Hepburn mellett még játszanak Jean Parker, Francis Dee Joan Bennett) mint a film jobb sorsot érdemelt volna.

HETI MÜSOR:

Szerda 9: MESE A GRAND HOTELBEN
Csütörtök 9: A NÉMA LEVENTE. (Hatodszor).

Péntek 9: URILÁNY (Zilahy Lajos 150 előadást megért vígjátéka. Fényes Alice, Harmath Jolán, Czopán Flóri, Beness Ilona, Kovács György, Tompa Sándor, Tóth Elek, Nagy István, Csóka József a főszerepekben. Rendező: Kádár Imre.)
Szombat d. u. 5: TATARJÁRAS (Olcsó helyárakkal).

este 9: URILÁNY (Másodszor.)
Vasárnap d. u. 3: ÉVA (Az operett első olcsó helyáras előadása.)

d. u. 6: MESE A GRAND HOTELBEN.
este 9: URILÁNY (Harmadszor.)

Hétfő 9: URILÁNY (Negyedszer.)
Kedd 9: URILÁNY. (Ötödször. A társulat bucsuelőadása körüta előtt.)

ROYAL MOZGO MÜSORA:

Világsiker! Ma szezonnyitó premier: Ali Baba és a 40 rabló. Anna May Wong és

HIL

— Mihalache ma...
Be. Bucurestiből jele...
vissza a fővárosba, s...
sén fog elnökölni.

— Minisztertanács...
tisztviselők előlépté...
lentik: Szerdán re...
nvtak egybe, ame...
kinevezésével és el...
kozni.

— Szeptemberig le...
a filmekben. Jelentt...
ügyminiszteri rendel...
tul csakis az állam...
rendelet azonnal érv...
filmek, amelyek mé...
át a cenzurán, még...
nek. Értésüleink s...
ban fognafr még s...
filmek, míg az uj...
kezdve a valóságba...
filmrendelet.

— A gyomorfájás...
pangás, alhasi vérb...
rossz emésztés, fehé...
ság, fülzúgás, há...
kedvetlenség a teru...
kamaróviz használata...
hamarosan emulik.

— Az angol királ...
ból jelentik: VIII. E...
Brunswick-bástyáján...
fogadta Windsor va...
tanácsát, valamint...
papságát, akik trón...
dolatukat fejezték k...
a király ezeket mor...
daim és barátaim!...
üdvözlöm önöket.

védnöke, évek hossz...
kötetésben álltam...
tom Önöket, hogy...
nyek mellett sem...
és meleg érdeklődé...
jölétét szívesen v...
résztvett Sir John...
Athlone lord, a kirá...
windsori vár kormá...

— Meghalt Stern...
Csütörtök este 10...
után meghalt a lud...
főrabbija, Stern Ge...
uagy mestereinek, s...
Mose Schück, husz...
élt és működött. Eg...
szorgalmasabb tal...
méjével, logikus...
talan nehéz problé...
Nyomatásban meg...
meg sem állapíthat...
tartalmilag is legf...
kötetet tevő: Jáku...
egész világon elterj...
elfogytak, hogy na...
tók. Stern főrabbi...
közégsz. élén. Temet...
pénteken volt. A he...
lélkészeikkel képv...
szintén a városi...
Elsőnek fia, Stern...
koló bucsuztatót. M...
a holtestet, hol Fe...
gumuresi és Krausz...
bik mondtak me...
gyászbeszédet. A ra...
a hívek, Schwarz...
Meisner B. a ludus...
bucsuztak a nagy...
ton Kél molé rach...
koporsóját vállukra...
vitték a temetőbe...
órákban sirba ereszt...

SZERI ÜZEN

D. B., Hateg. P. szoltunk.
„Elite”, Arad. Sz...
konzultációshoz for...
Konsulat, Wien, Au...

HIREK

CSUZZ,

hatásosan kezel VA-
LÓDI PÓSTYÉNI
ISZAPPAL az

**Autorizált PÓSTYÉNI
ISZAPGYÓGYINTÉZET**
Cluj, Parkszanatórium
Telefon 346.

— Mihalache ma érkezik vissza Bucurestibe. Bucurestiből jelentik: Mihalache ma tér vissza a fővárosba, ahol a pártvezetőség ülésén fog előkölni.

— Minisztertanács foglalkozik az állami tisztviselők előléptetésével. Bucurestiből jelentik: Szerdán reggelre minisztertanácsot hívtak egybe, amely az állami tisztviselők kinevezésével és előléptetésével fog foglalkozni.

— Szeptemberig lesznek magyar feliratok a filmekben. Jelentette az Uj Kelet, hogy belügyminiszteri rendeletre a filmfeliratok ezen túl csak az állam nyelven készülhetnek. A rendelet azonnal érvénybe lépett, de azok a filmek, amelyek még a rendelet előtt estek át a cenzurán, még a régi elbírálás alá esnek. Értésüléseink szerint a nyári hónapokban fognak még futni a magyar feliratos filmek, míg az új szezonban szeptembertől kezdve a valóságban is érvénybe lép az új filmrendelet.

— A gyomorfájás, gyomoromlás, bélsárgaság, alhasi vérbőség, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelvlepedék, kábultság, fülzúgás, halvány arcszín, migrén, kedvetlenség a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával által igen sok esetben hamarosan elmúlik. Az orvosok ajánlják.

— Az angol király és szomszédai. Londonból jelentik: VIII. Edward a windsori vár ősi Brunswick-bástyájának kerek lovagtermében fogadta Windsor város főpolgármesterét és tanácsát, valamint a Szent György-kápolna papságát, akik trónralépeése alkalmából hódolatukat fejezték ki. Az üdvözlő beszédekre a király ezeket mondotta: „Kedves szomszédaim és barátaim! Mint régi jóismerősöket üdvözlöm Önöket. Mint Windsor város fővédője, évek hosszú során át szoros összeköttetésben álltam a várossal és biztosítottam Önöket, hogy a megváltozott körülmények mellett sem csökkent az az állandó és meleg érdeklődés, amellyel a lakosság jöletét szívesen viselem”. A fogadtatáson résztvett Sir John Simon belügyminiszter és Athlone lord, a király nagybátyja is, mint a windsori vár kormányzója.

— Meghalt Stern Gerson ludusi főrabbi. Csütörtök este 10 órakor hosszas szenvedés után meghalt a ludusi hitközség nagytudású főrabija, Stern Gerson. A szentéletű rabbi nagy mestereinek, főképp a világhírű Rabbi Mosse Schick, huszti rabbinak szellemében élt és működött. Egyike volt a jelenkor legszorgalmasabb talmudkutatóinak és éies elméjével, logikus következtetéseivel számtalan nehéz problémát könnyedén oldott meg. Nyomatásban megjelent műveinek száma meg sem állapítható. Legterjedelmesebb és tartalmilag is legfőbb műve a tíz főlappal kötetes: Játkut Hágársúni, mely az egész világon elterjedt és egyes részei úgy elfogytak, hogy nagy összegért sem kaphatók. Stern főrabbi 53 évig állt a ludusi hitközség élén. Temetése óriási részvét mellett pénteken volt. A helybéli összes egyházak, lelkesekkel képviseltették magukat, ugyancsak a városi hatóságok és testületek. Elsőnek fia, Stern Lipót mondott szívbemutató beszédet. Majd a templomba vitték a holttestet, hol Freund reghini, Sofer targumuresi és Krausz diciosanmartini főrabbi mondta mély tartalmú és meghatározó beszédét. A rabbi után Goldstein Mór a hívek, Schwarcz Ignác a tanítványok, Meisner B. a ludusi talmudtudók nevében búcsuztak a nagy mestertől. Marovka Márton Kél molé rachimim éneke után, a főrabbi koporsóját vállukra emelték a hívek és úgy vitték a temetőbe, ahol a késő délutáni órákban sirba eresztették.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

D. B., Hajeg. P. L., Jibou. Levélben válaszoltunk.
„Elite”, Arad. Szíveskedjék Equador bécsi konzulátusához fordulni. Címe: Equadorer Konsulat, Wien, Austria.

— Az ingyen mozijegyek és a gépkocsiközlekedés. Londonból jelentik: Mount Vernon gyalogjáró szövetsége hirdményileg szabad mozijegyeket ígért a különösen kíméletesen hajtó gépkocsi-vezetők jutalmazására. Nem-sokára a rendőrség kénytelen volt a hirdményt betiltani, miután az összes gépkocsi-vezetők, a díjra pályázva, oly tulzott óvatossággal hajtottak, hogy forgalmi torlódásokat okoztak.

— Agyonszurta a feleségét, mert odaégett a rántás. Craiovából jelentik: Bruno Bernárdi olasz származású ember, hétfőn délelőtt két késszurással megölte feleségét, mert az odaégette a rántást. Bernárdit letartóztatták.

— Uj vezetőség a caransebesi hitközség élén. A caransebesi hitközségben a régóta óhajtott béke helyreállt és a f. hó 3-án megtartott közgyűlés közös megegyezés alapján új vezetőséget választott és pedig: Elnök: Wiener Zsigmond, alelnökök: Andor Miksa, Millini Robert, templomelőjárók: Mendel Mór, Prinz Béla, pénztáros: Salgó Andor, ellenőr: Strauss József, gondnok: Boros Henrik, az iskolázék elnöke: Mendel Albert, szövetségi képviselő: Friedmann Rudolf. Választmányi tagok: dr. Halle Ernő, Pollák Rudolf, Szirmay Ernő, Cipser Adolf, Bloch Zsigmond, Grünberger Manó, Stern Géza, Radó Jenő, Stern Abraham, Vas Jenő.

— Wizo-kirándulás. A cluji Wizo folyó hó 17-én, vasárnap, egész napos kirándulást rendez. A kirándulás a Wizo tagjain kívül azoknak hozzátartozói és barátai is részvesznek. A kirándulók reggel 9 órakor találkoznak a Magyar Színház előtt. Ezenkívül után fél háromkor ugyancsak a Magyar Színházról indulnak az iskolás gyerekek a Wizo kirándulóhelyére. A kirándulás iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

ROYAL MOZGÓ VILAGSIKER! Ma szeszónnyító premier:
Ali Baba és a 40 rabló
ANNA MAY WONG és FRITZ KORTNER minden képeletet felülmúló szépségű filmcsodája. Olcsó 15 és 20 lejes helyárak.

— Kommunizták és szocialisták nagy tüntetése Madridban. Madridból jelentik: Miután Azana átvette az elnöki jogok gyakorlását, ifjúkommunizták és szocialisták csoportjai járták végig az utcákat, az internacionálét énekelve. A tüntetők megpróbálták kifosztani a radikális pártnak a Puerta del Solon fekvő klubhelyiségét, de közbelépett egy Carton nevű kommunizta képviselő, aki megakadályozta szándékuk keresztülvitelét. A rendőrség több letartóztatást eszközölt. A kommunizták felgyújtottak egy templomot Nalda helyiségben, Logrono közelében. A templom teljesen leégett.

— Százméteres szakadéka zuhant egy autó. Rómából jelentik: Gorizia közelében egy autó, amelyben öten ültek, százméteres szakadéka zuhant, amelynek mélyén 10 méteres mélységű víz folyik. Egyik utasnak sikerült partra uszni, a többi odaveszett.

— Incidens a bucaresti egyetemén a nacionalista és a demokrata diákok között. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt a bucaresti egyetem jogi fakultásán néhány kisebb incidens folyt le a nacionalista és demokrata diákok között.

Puder és parfüm egyben! „Ismeri már az új kozmetikai csodát?”

Ahány hölgy, annyiféle szer, ezért minden asszonynak, minden leánynak szüksége van egy PUDER-BARRA, amelynek segítségével hozhatja csak ki azt a színárnyalatot, amely egyéniségét a legszebbé teszi. A kozmetika legújabb csodáját a BAEDER-cég, NEW-YORK „CAOLA PARFÖM-PUDER” név alatt, Lei 40.— árban nagydobozonként, hozta forgalomba. A puder a legújabb kémiai eljárással, a legutolsó biológiai tapasztalatok figyelembe vételével, a legfinomabb nyersanyagokból készült és szabadalmazott francia eljárással olyan erősen illatosított, hogy a testápolásnál a parfümöt is helyettesíti. Tehát az új találmány: PARFÖM és PUDER EGYÜTT. Hogy ez a puder a legszélesebb körökben is népszerűvé váljék, a gyár elhatározta, hogy ezt a cikket a bevezetési idő alatt Lei 40.— helyett Lei 30.— árban hozza forgalomba. Május 10-től június 10-ig nagystíliú akciót is folytat a gyár, amelynek tartama alatt az a hölgy, aki 1 doboz helyett 2 dobozt vásárol, a harmadikat ingyen kapja. Mindhárom doboz egy szép Puder Bárba van csomagolva, amely így három különböző modern színárnyalatot tartalmaz megfelelő utasítással, úgyhogy minden hölgy a teint-jének legjobban megfelelő niánszot keverheti magának. KISÉRTELJE MEG ÖN IS!

FIGYELEM! CSAK MAJUS 10-TŐL JUNIUS 10-IG ÉRVÉNYES!
Kapható minden jobb szaküzletben.

— Közös értekezletet tartottak a görög politikai pártok vezetői. Athénből jelentik: A politikai pártok vezetői Metaxast elnöklétével tegnap értekezletet tartottak. Csúpan Theotokisz, a nemzeti néppárt elnöke hiányzott, aki Korfuban tartózkodik. Metaxas hosszú exozot tartott a belgrádi balkán-szövetségi tárgyalásokról. A pártelnökök mindentben helyeselték Metaxas kijelentéseit.

— Japán magatartása fenyegeti a londoni tengerészeti egyezményt. Londonból jelentik: A Morning Post értesülése szerint a március 25-én Londonban hosszás tárgyalások után aláírt tengerészeti egyezményt Japán magatartása fenyegeti, mert Japán nem hajlandó a többi aláíróval tudatni hajóápitkezési terveit, hanem csúpan ágyuinak kaliberét.

Orvostudományi ülés a Paul Ehrlich körben

A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület folyó hó 7-én tartott 93-ik szakkülésén az üléselnöki tisztet dr. Reiter Artur töltötte be. Dr. Reiter megnyitói szavaiban a házi orvos jelentőségét domborította ki. Az élő emberi testet nem lehet részlete bontani, hanem az egyes szervek összműködését feltétlenül ismerni és irányítani kell tudni. Ez a szerep fontos és hálás, de csak annak lehetséges, aki az egyén vizsgálata során az egész család konstitúcióját, egészségügyi történetét ismeri. Ez pedig csakis a házi orvos, aki orvosi ügyek ben a család felelős tanácsadója és akinek szava döntő kell, hogy legyen adott esetben a specialista orvosok konzultálása ügyében. Ennek a gondolatnak jegyében megnyitja a gyűlést.

Dr. Farkas László szemorvos egy rendkívüli körülmények között lezajlott műtétét ismerteti, ahol egy 46 éves nő szokatlan szürke hályog és nagyfokú rövidlátás miatt műtétet kellett végeznie. Az operációt fölötté megnehezítette az, hogy a beteg szeméi már születésétől fogva állandó körforgásban voltak. Bemutatja a megoperált beteget, aki a műtét révén látóképességét teljes egészében visszanyerte. Dr. Lengyel Miklós egyetemi tanárségéd román nyelven késői másodlagos vérbaj érdekes esetét ismerteti, amelynél a jellegzetes tünetek a tenyeren és a talpon mutatkoztak.

Dr. Mátyás Mátyás tartja meg ezután magas tudományos színvonalu, eredeti operációs módszereiről szóló előadását „Uj műteti eljárások” címmel. Dr. Mátyás igazg-főorvos intézetében a Masfali műtétet után keletkező sérveket teljesen eredeti eljárásával operálja. Ezen műtét lehetetlenné teszi a sérv esetleges újjé-képződését, illetve kizáródását. — Comb-sérveknél pedig konzervatív módon bélcsonkítás nélkül teszi a gyógyulást lehetővé. — A vetített képekkel illusztrált tanulságos előadás az orvosok általános tetszését váltotta ki. dr. k. — 6.

Ali Baba és a 40 rabló

Filmbemutató a Royal-mozgóban.
A film producere jó üzleti érzékről tett tanuságot, mikor vállalkozott ennek a csodás keleti történetnek megfilmesítésére. Az embereket mindig érdekelte a távoli országok exotikus légköre és ez a film maradéktalanul tárja elénk a Kelet minden szépségét és színpompás varázsát. Egyéniségének megfelelő, hálás szerepe van Anna May Wongnak. Erthetetlen, hogy ezt az igazán tehetséges kínai sztárt miért nem látjuk gyakrabban játszani. A férfi főszerepben a Németországból származott Fritz Kortner nyújt tökéletes művészi alakítást. Külön meg kell dicséernünk a minden képeletet felülmúló csodás kiállítás és mesteri rendezést. Gyönyörű keleti melódiájú muzsika kíséri végig a filmet, mely szokatlanul nagy sikert ért el mindenütt és amelyet a közönség nálunk is bizonyára hálásan fog fogadni.

Az Országos Zsidó Párt Cluji Tagozatának
Str. Saguna 7. sz. alatti jogvédő irodájában szerdán, május 13-án 1/2-1/2 óra között dr. Fendrich Ernő tart inspekción.

Ali Baba és a 40 rabló
NAGY PALESZTINA BESZÉLŐ FILMJE

A hatalmas sikerrel futó film májusi előadásai:

SATUMARE: május 13—14-én az „Urania” moziban. Május 13-án délután 5 órakor diák-előadás van dr. Friedmann József főrabbi előadásával. Május 13-án este a film előtt dr. Katz Izsó beszél. Május 14-én este dr. Schwartz Lajos tart bevezető konferanszot.

SEINI: május 16—17-én. Előadók: Moritz Geiger és dr. Tolnai Sándor.

BAIA-MARE: május 19—20-án. Ing. Freyberg Leó (román nyelvű), Sándor Arnold (magyar nyelvű) és Moritz Geiger (német nyelvű) felszólalásaival.

szakosztálya f. hó 5 órai indulással Cetatea Leteni, disla-i utiránnyal. ezárólag az egye- Regina Maria 16, fél 7 órától 8-ig ggel pontosan fél helyiségre elől. Ut- rok—Hója, ahol a lakoznak a Wizo- játékosok fej- kaptak.
k. Austria—Rapid avoritrner—Wacser 2:0.
Olaszország labda- jelentik: Az olasz Bologna együttese érközésen a Tries-
Dékányi Ernő, az Park szanatórium: álló uszótanfolya- felnőttek részére. hán és csütörtökön elentkezni a Park
pos Endre. Buda- yánszky emlékvér- jelleggel rendeztek legjobb magyar e Endre, az ismert te 7 győzelemmel, ly 5 győzelemmel, 6. Rajcz 7. Ko- ben Kabos Endre
képzeletet felü- odája. Olcsó 15 és
MÜSORA:
szombat, vasár- rendőrség szolgál- őmestereinek rend- or előtt: Világhírű. árak: 10 és 20 lej és 9 órakor.
MÜSORA:
rás előadásban, olcsó akal: I. Igy végződik us filmretek. Paula t. II. Orchideák ró- arola Lombard-dal- akor.
MÜSORA:
pénteken, szombaton müsor: I. Blood ka- lobogó. A szezon leg- őszerepekben: Errol land. II. En ma élek. Főszerepekben: Joaz Cooper. Román, ma-

UJ KELET *Legújabb hírek*

Olaszország megszüntette Albánia gazdasági függetlenségét

(Elsődoldali cikkünk folytatása)

Egyébként Ciano gróf olasz sajtó- és propagandaügyi miniszter tegnap intervjút adott a német távirati iroda tudósítójának, amelyben többek között megállapítja, hogy nem könnyű feladat vár rá. A világnak értésére kell adnia, hogy Olaszország nem pusztán egoista okokból létesített egy új római birodalmat. Olaszország ugyan mindig a multibeli világ helyzetét visszaállítását tűzte ki maga elé, de mai közvetlen feladata abban áll, hogy lehetőségeket nyisson a még ki nem aknázott abessziniai természeti kincsek kihasználására. Miután Olaszország megnyerte a háborút, most a békét kell megnyernie.

Harminczevi nehéz munka vár az olasz népre.

Olaszországnak meg kell győznie a világot afelől, hogy betartja szavát és békét, valamint jólétet fog biztosítani Abesszinia számára.

Addisz-abebei jelentés szerint az olasz karabinerik eddig mintegy hatszáz abesszin hulláját emelték ki a romok alól. A halottak nagy számára való tekintettel egy esetleges járvány kitérésének megakadályozására külön alakulatot szerveztek meg a főváros elpusztított negyedeinek fertőtlenítésére. Tegnap négy katonai teherautó nyitotta meg a főváros uccái autóbussz-forgalmát. A postai és táviró-szolgálatot helyreállították.

Olaszország megszüntette Albánia gazdasági függetlenségét.

A belgrádi Vreme cikket közöl az új olasz-albán gazdasági megegyezésről. A cikk megállapítja, hogy Albánia a jövőben nem fog gazdasági függetlenséggel rendelkezni, amit az is bizonyít, hogy jegybankja Olaszországban van, költségvetését Olaszország finanszírozza kamatnélküli kölcsönök útján, közmunkáit olaszok végzik és összes kikötői olasz kézben vannak.

A delegációk érkekezete

Genf, május 12. (Rador.) Mivel a népszövetségi tanács ma reggel nem tudott összejönni, az egyes delegációk vezetői értekezletet tartottak. Paul Boncour Titulescuval, van Zeelanddal, Beck-el és Ruzsdi Arrassal tárgyalta, Eden van Zeelanddal és Litvinovval folytatott beható tanácskozást, Aloisi báró Faschter aibán delegátussal és Avenol népszövetségi titkárral beszélgetett. Az Egyesült Államok, Dánia, Svédország, Norvégia, Finnország, Hollandia, Spanyolország és Svájc megbízottai ma újból összeültek, hogy közös álláspontot dolgozzanak ki.

Délben 12.30-kor Aloisi báró kihallgatást kért Avenol főtájtól, akivel közölte, hogy telefonutasítást kapott Mussolinótól, azonnal térjen vissza Rómába az egész olasz küldöttséggel.

Diplomáciai körökben meglepetésként hatott ez a lépés, mert a délelőtti folyamán még a legpesszimistikusabb körök sem vártak ilyen aktusra Olaszország részéről. Mégis általános vélemény az, hogy Olaszország továbbra is tagja marad a Népszövetségnek, az olasz megbízottak hazarendelésének célja az, hogy ne várják be Genfben azt a határozatot, amit a Népszövetség akar Olaszország ellen hozni.

London, május 12. (Rador.) Grandi olasz nagykövet ma bemutatta a külügyminisztériumban azon törvény szövegét, amely Abesszinia Olaszországhoz való csatolására vonatkozik.

Wehib pasa Palesztinába utazik

Aden, május 12. (Rador.) A Reuter közli, hogy Wehib pasa, aki Dzsidsziganál és általában egész Ogadenben az abesszin ellenállás főszervezője volt, ma reggel Adenbe érkezett és ott a következő nyilatkozatot adta az újságíróknak:

Abessziniát nem hódították meg, hanem gázokkal és a modern háború más eszközeivel térték le. de főleg belső zendülés következtében győzték le. Az abesszin főnökök főbbébe hagyta magát megszécsíteni az olaszok propagandája és pénze által és ez volt a fő oka annak, hogy a négunak távoznia kellett.

Wehib pasa holnap Palesztinába utazik, ahol találkozni akar a négunnal.

Jeruzsálem, május 12. (Rador.) A palesztinai angol fő kormánybiztos egyórás látogatáson volt a négunnál.

Május 31-én rendezzi meg bucuresti nagygyűlését a nemzeti parasztpárt

A kormány engedélyezte a gyűlést. Szervezik a parasztgárdákat

Bucuresti, május 12. Az Adeverul szerint a nemzeti parasztpárt tömeggyűléseket akar rendezni. A gyűlések végleges programját még nem dolgozták ki. Állítólag a nyár folyamán 100.000 embert akarnak Bucurestibe vonni és ugyanazon a napon gyűléseket rendeznek az összes megyeszékhelyeken. Egyébként május 31-re engedélyt kértek a Bucurestibe tervezett gyűlésre. A belügyminisztérium megadta az engedélyt a következő fel-

tételekkel: a tüntetés ne ejtse utba a Calea Victoriei és az utvonalat a gyűlés előtt néhány nappal hozzák a hatóságok tudomására.

Egyébként a parasztgárdák szervezésére vonatkozólag újabb utasításokkal látták el a helyi tagozatokat. A pártvezetőség véleménye szerint szükség van arra, hogy a megyei szervezeteken kívül parasztgárdái is legyenek.

A Scollad Yard kétszáz detektívje nyomoz a Soho-negyed tömeggyilkosa után

London, május 12. (Rador.) Az angol rendőrség nagy erőfeszítéseket tesz a „borzalom uralmá"-nak megszüntetésére, amely a Soho-negyedben szedi áldozatait. Ebben a főleg idegen emigránsok által lakott városrészben az utóbbi időben szexuális örült garázdálkodik, aki leányokat és asszonyokat csábít el, majd fojt meg. A negyedben lakók már nem is mernek este az utcára menni

és a Soho-ba tévedt idegeneket a lakosság számos ízben elverte.

Ezzel kapcsolatban ma délelőtt a Scotland Yardon értekezletet tartottak 250 detektív bevonásával. Elhatározták, hogy széleskörű vazzlát rendeznek a gyilkos elfogatására. Mindazok, akik valamit tudnak a tömeggyilkosról, titkolják értesüléseiket, mert a rém bosszújától tartanak.

CAPITOL MOZGÓBAN

NINO MARTINI

az „uj Caruso" világfilmje

Asszonyok bálványá

Megszűnt a nagy szaloniki sztrájk

ATHÉN, május 12. (Rador.) Tegnap este megegyezés jött létre a szaloniki gyárak munkaadói és munkásai között, amelyek értelmében a sztrájkolók szerdán felveszik a munkát.

Junius 22-én Montreauxban ül össze a tengerszorosok ügyét megvitató konferencia

Genf, május 12. (Rador.) Junius 22-én ülnek össze Montreauxban a lausannei szerződés aláírói a tengerszorosokra vonatkozó kérdés megvitatására. A konferencián Törökország,

a szerződés szavatoló államai, a Fekete tenger partvidéki államai, az Egei tengert szegélyező államok és a szovjetek megizottai fognak résztvenni.

Vartolomeu püspök tanuvallomása a diák-perben

Brasovban a diákgyűlés vádlottainak, Craiovában a 19 fasiszta-ellenesnek tárgyalása vette kezdetét

Bucuresti, május 12. (Az Uj Kelet tud.) A közeli napokban két nagy-zabásu politikai per veszi kezdetét az országban. Brasovban az ötödik hadtest hadbírósa előtt már meg is kezdődött az a per, melynek vádlottjai a tg.-muresi diákgyűlés résztvevői lesznek. Brasovban azoknak az ügyeit fogják tárgyalni, akik a fővárostól Tg.-Muresig vezető utvonalon követtek el törvénybeütköző cselekedeteket. Brasovba számos fővárosi ügyvéd érkezett, akik a főiskolás-vádlottakat védeni fogják.

vádlott pere. Ezeknek az ügyét eredetileg a fővárosi hadbírósa tárgyalta volna, a felsőbb bírói fórumok döntése eredményeként, azonban Craiovába helyezték át.

Bucuresti, május 12. A brasovi hadbírósa előtt folyó perben a vádirat felolvasása után a vádlottak kihallgatására került sor, akik sorra kijelentették, hogy szolidárisak a Sinaiban történt ügyben, ami azonban nem jelenti azt, hogy szolidárisak a harcra elítélt büntetével.

Ugyancsak tegnap kezdődött meg a craiovai hadbírósa előtt a 19 fasiszta-ellenes

zett, elsőnek Vartolomeu ramnici püspököt hallgatták ki, aki azonban nem volt hajlandó esküt tenni, amit az egyházi törvények tiltanak.

Vartolomeu püspök ezután előadta, hogyan ismerte meg egyeseket a diákok közül és hogyan ismerte meg munkájukat. Arra a kérdésre, hogy a keresztény erkölcs hozzáférhetőnek tartja a büntetést és azok szerzőinek dicsőítését, a püspök tagadó választ adott elítélően nyilatkozva a Duca elleni gyilkosságról. A püspök végül a diákok és diákok közti különbségekre mutatott rá. A tárgyalást ezután fel függesztették.

Junius 25-én kezdődnek az érettségi vizsgálatok

Bucuresti, május 12. Az érettségi vizsgálatok ebben az évben junius 25-én kezdődnek és azokon résztvehetnek mindazok, akik legfeljebb ötször lettek ismétlésre utasítva.

Prezan marsallnál ebédelt Franchet d'Esperay

Bucuresti, május 12. Franchet d'Esperay marsall ma Prezan marsallnál ebédelt, akik meghívottjai voltak még Victor Antonescu, Paul Angheliescu, Samsonovic, Condeescu és Ilasievici tábornok.

Junius 28-án lesz a liberális pártkongresszus

Bucuresti, május 12. A liberális pártkongresszus előkészítése végett kiküldött bizottság ma délelőtt tartott ülésén elhatározta, hogy az egyes szervezeteket 10-10 megbízott képviselheti a kongresszuson. Így vidékről és a fővárosból összesen 750 delegátus jelenik meg majd a kongresszuson, amit valószínűleg junius 28-án tartanak meg.

Borzalmas hajókatasztrófa egy svéd tavon

Stockholm, május 12 (Rador.) Egy hajó, amelynek fedélzetén 23 munkás és tengerész tartózkodott, egy észak-svédországi tavon felborult. Tizennégy tengerész vízbefullt.

Newyorkban sztrájkba léptek a nemzetközi tengerhajózási vállalatok matrózai

Newyork, május 12. (Rador.) Tegnap nemzetközi kereskedelmi hajózási vállalatok matrózai sztrájkba léptek. Ma délelőtt a sztrájkolók eltörölték a berakodó dokkokat. A rendőrség beavatkozott és összeütközésre került sor. Több mint 30 személy sebesült meg, 250 sztrájkolót letartóztattak.

Lakjon Budapest szívében!

Merano szálloda

IV. Bécsi-ucca 2.

Telefon: 81-4-94 és 81-3-96. Kittiően felszerelt olcsó szobák, elsőrendű konyha.

Uj társashelyiségek!

Központi fűtés. — Hideg-meleg fűtővíz. Liftszállítás le és fel. — Panziórendszer.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Ciu, Strada Baron L. Pop 18. Telefonszám: 9-61.

GENZURAT

Hamis szöveg

Most már igazán idemiképpen sem épületejezek körül folyik.

A szó szoros értelmében a nehéz világban egy keresni, mint azt elkeresztesse, mint a szövegbe kerül a boltossalalább is hiteibe kérné.

A boltos előbb gyana azután még nagyobb százalékot, pengeti, kölvöl csiszolja, megköjé, a színet, megköstöközül kilenc esetben hamis.

Valóságos szakembérszázlejesek felismerénem menekül meg a sem.

Kétségtelen azonban nem mehet tovább. Sem az államnak, semnak, hogy valamennybűntűrsa legyen pénz tudva-tudatlanul kéngpénzdarabokon tudatn.

Romániának saját veressenek olyan ezishamisítani, ha pedighamisíték, sujtson rájvény szigora.

A kivonulók

Tegnap délután a gnaics üléséről kivonult.

Aloisi fődelegátus ésretők nemtörődöttségével faképnél hagyta amylet mindaddig Olabözetett vonalmával ő érdekeit is szolgálta érdekszerelmek és érdjében — ezuttal is kidecsak addig szerette éséget, míg az kiszolgált otthagytá, mihelyst taltan érdekeit szemreben tartani.

Mussolininak egész az utóbbi időben a Né

A szarnok politikusa lenzben nem a Népszolvasz nemzetközi érdekek tézménynek, hanem mkedett, hogy a fasisz meg a Népszövetség s gyakorlati utmutatást.

S mert ez az abesszine vált a Népszövetség jellemző sacro egoismogyszerűen faképnél európai érdekek amugrombadóles előtt álló Nem véletlen, sőt azláncolatát mutató jeler szövegéből elődigi hámult ki, vagy van kivmetország és Olaszors

Mind a három hatalos bizonyos, hogy a Né lépésük, vagy erre iráros összefüggésben va korlati politikai állásp

Ez a három állam azönösebb érdekeit kiméte szembe az általános ebékével, a joggal, az elhelvette az erőszak, aültesse trónra.

Európa népei most ma ban megismerhették a éppen Olaszország legte kell vonniok azt a k

lönözű fasizmus-ok előbontására törnek és érdnak az európai népek s magasabbrendű érdekeit

